

ВНПФ  
«ПЕНСІЙНА ОПІКА»

**ВІДКРИТИЙ  
НЕДЕРЖАВНИЙ  
ПЕНСІЙНИЙ ФОНД  
«ПЕНСІЙНА ОПІКА»**

**Фінансова звітність**

*За рік, що закінчився 31 грудня 2023 року*

*Зі звітом незалежного аудитора*

**ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА*****Раді ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»  
Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку*****Звіт щодо аудиту фінансової звітності****Думка**

Ми провели аудит фінансової звітності ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ "ПЕНСІЙНА ОПІКА" (код ЄДРПОУ – 34456619, місцезнаходження 36000, м. Полтава, вул. Пушкіна, буд. 47, включений до Реєстру недержавних пенсійних фондів за № 12101796, далі – Фонд), що складається з балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2023 року, звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) та звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Фонду на 31 грудня 2023 року, його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам законодавства з питань її складання.

**Основа для думки**

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Фонду згідно з Міжнародним Кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) (далі - Кодекс) та етичними вимогами, застосовними до нашого аудиту фінансової звітності відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

**Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності**

Ми звертаємо увагу на примітку 2.4 «Припущення про безперервність діяльності» у фінансовій звітності, в якій розкривається, що фінансова звітність підготовлена із застосуванням припущення про подальше безперервне функціонування Фонду і не містить будь-яких коригувань, які стосуються можливості відшкодування та класифікації відображення сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які могли б знадобитися, якби Фонд був не здатний продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Разом з тим, триваюча з 24 лютого 2022 року військова агресія російської федерації та введений внаслідок цього воєнний стан створюють ризик суттєвої невизначеності стосовно майбутніх подій та умов, які можуть поставити під значний сумнів здатність Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі в майбутньому. Характер таких подій, строк їх припинення

та можливі наслідки наразі оцінити не можливо. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

### **Інформація, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї**

Управлінський персонал ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ», який є Адміністратором Фонду, несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься у щорічних Даних щодо діяльності Фонду та його адміністрування за 2023 рік, складених Адміністратором Фонду відповідно до Положення про порядок складання, подання та оприлюднення адміністратором недержавного пенсійного фонду звітних даних, у тому числі звітності з недержавного пенсійного забезпечення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 23 липня 2020 року № 379 (зі змінами), але не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту.

### **Відповідальність управлінського персоналу Адміністратора Фонду та Ради Фонду за фінансову звітність**

Управлінський персонал Адміністратора Фонду несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал Адміністратора визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал Адміністратора Фонду несе відповідальність за оцінку здатності Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку.

Рада Фонду несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Фонду.

### **Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності**

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом Адміністратора Фонду;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом Адміністратора Фонду припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Фонду продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Фонд припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Раді Фонду інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

### **Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів**

*Інформація згідно з вимогами пункту 3 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».*

*Основні відомості про суб'єкта аудиторської діяльності, що провів аудит*

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АУДИТОРСЬКА ФІРМА «УКРАУДИТ ХХІ - МИКОЛАЇВ», ідентифікаційний код юридичної особи 24790159, місцезнаходження – 54001, м. Миколаїв, вул. Потьомкінська, буд. 42, кв. 15, тел.: (0512) 37-65-36, включене в розділ «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, номер реєстрації 1843.

*Інформація згідно з Вимогами до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, затвердженими Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2021 N 555 (далі Вимоги 555).*

Дата та номер договору на проведення аудиту: № 28 від 02.02.2024

Дата початку та дата закінчення проведення аудиту: з 12.02.2024 по 22.03.2024

*Додаткова інформація відповідно до глави 1 розділу II Вимог 555*

*Вступний параграф*

- 1) Повне найменування (у розумінні Цивільного кодексу України) юридичної особи:  
**ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА ОПКА"**
- 2) На нашу думку, Фондом дотримано вимоги, встановлені Положенням про форму та зміст структури власності, яке затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19 березня 2021 року № 163, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 08 червня 2021 року за № 768/36390, щодо повного розкриття інформації про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності;
- 3) Фонд не є контролером/учасником небанківської фінансової групи;
- 4) Фонд не є підприємством, що становить суспільний інтерес;
- 5) Фонд не має материнської/дочірніх компаній;
- 6) Нормативно-правовими актами НКЦПФР для сфери діяльності, в якій функціонує Фонд, не встановлені пруденційні показники, тому думка аудитора щодо правильності розрахунку відповідних пруденційних показників не висловлюється.

*Додаткова інформація відповідно до глави 6 розділу II Вимог 555*

- 1) Структура активів Фонду відповідає вимогам законодавства.
- 2) Напрями використання пенсійних активів Фонду

Пенсійні активи Фонду станом на 31 грудня 2023 року складаються із залишків грошових коштів на поточних банківських рахунках, в тому числі в національній валюті - 380 тисяч гривень, в іноземній валюті – 2 048 тисяч гривень. Протягом 2023 року рух коштів на поточному рахунку в національній валюті відсутній, в іноземній валюті – пов'язаний, виключно, із зміною курсу валюти та обчисленням курсових різниць. Тобто в порушення частини 5 статті 49 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення», Фонд не використовує протягом двох тижнів з дати зарахування грошових коштів на поточні рахунки ці надходження за цільовим призначенням відповідно до статті 48 згаданого Закону.

- 3) Фонд дотримується обмежень інвестиційної діяльності з пенсійними активами.

Станом на 31 грудня 2023 року Фонд має інвестиції в акції українських емітентів, які заблоковані, загальною номінальною вартістю 31 тисяча гривень. Зазначені цінні папери знецінені фондом до 0 гривень.

*Додаткова інформація відповідно до глави 8 розділу II Вимог 555*

Відповідно до норм законодавства вимоги складання Фондом звіту керівництва (звіту про управління) не встановлені.

Партнером із завдання (ключовим партнером з аудиту), результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Оглоб'як Лідія Дмитрівна.

Партнер із завдання  
(Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів 100536)

Лідія ОГЛОБ'ЯК

22 березня 2024 року, м. Київ

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ  
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 16:15:14 22.03.2024

Назва файлу з підписом: 24-03-22\_ПЕНСІЙНА\_ОПІКА\_ЗВІТ\_НЕЗАЛЕЖНОГО\_АУДИТОРА.pdf.p7s  
Розмір файлу з підписом: 335.6 КБ

Назва файлу без підпису: 24-03-22\_ПЕНСІЙНА\_ОПІКА\_ЗВІТ\_НЕЗАЛЕЖНОГО\_АУДИТОРА.pdf  
Розмір файлу без підпису: 316.7 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ОГЛОБЛЯК ЛІДІЯ ДМИТРІВНА

П.І.Б.: Оглобляк Лідія Дмитрівна

Країна: Україна

РНОКПП: 2000402269

Організація (установа): ТОВ АФ "УКРАУДИТ ХХІ -МИКОЛАЇВ"

Код ЄДРПОУ: 24790159

Посада: Директор

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 16:04:41  
22.03.2024

Сертифікат виданий: КНЕДП "MASTERKEY" ТОВ "АРТ-МАСТЕР"

Серійний номер: 6FBCE80CC24794F004000000C55B0500DD891E00

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ е.ключ ІІТ Алмаз-1К

Серійний номер носія особистого ключа: Не визначено

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CADES enveloped)

Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CADES-X Long)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2024.03.20 13:00

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство **ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА ОПІКА"** за ЄДРПОУ

Територія **ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ** за КАТОТТГ<sup>1</sup>

Організаційно-правова форма господарювання **НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД** за КОПФГ

Вид економічної діяльності **НЕДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ** за КВЕД

Середня кількість працівників<sup>2</sup> **0**

Адреса, телефон **УКРАЇНА, 36000, ПОЛТАВСЬКА ОБЛ., ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ Р-Н, М. ПОЛТАВА, ВУЛ. ПУШКІНА, буд. № 47, +38 (050) 353-92-22**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками).

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Коди		
2024	01	01
34456619		
UA53080370010339303		
940		
65.30		

v

### Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	-	-
первісна вартість	1011	-	-
знос	1012	-	-
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1095</b>	-	-
<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси	1100	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 351	2 428
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	2 351	2 428
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>2 351</b>	<b>2 428</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	-	-
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>2 351</b>	<b>2 428</b>

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	-	-
<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1595</b>	-	-
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	91	169
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>91</b>	<b>169</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>	<b>1700</b>	-	-
<b>V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду</b>	<b>1800</b>	<b>2 260</b>	<b>2 259</b>
<b>Баланс</b>	<b>1900</b>	<b>2 351</b>	<b>2 428</b>

Керівник

САЛЬНІКОВА Т.Г.

Головний бухгалтер

СИНОЗАЦЬКА Л.М.

1 Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2 Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.



Додаток 1  
до Національного положення  
(стандарту) бухгалтерського обліку 1  
"Загальні вимоги до фінансової  
звітності"

Дата (рік, місяць, число)  
за ЄДРПОУ

Коди		
2024	01	01
34456619		

Підприємство ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА  
ОПІКА"  
(найменування)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)**  
за 2023 р.

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

**I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-	-
<b>Валовий :</b>			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	-	-
Інші операційні доходи	2120	159	-
Адміністративні витрати	2130	(77)	(47)
Витрати на збут	2150	-	-
Інші операційні витрати	2180	(83)	-
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності:</b>			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(1)	(47)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	152	500
Фінансові витрати	2250	-	-
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(151)	(453)
<b>Фінансовий результат до оподаткування:</b>			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
<b>Чистий фінансовий результат:</b>			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	-	-

**II. СУКУПНИЙ ДОХІД**

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
<b>Інший сукупний дохід до оподаткування</b>	<b>2450</b>	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
<b>Інший сукупний дохід після оподаткування</b>	<b>2460</b>	-	-
<b>Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)</b>	<b>2465</b>	-	-

### III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	-
Витрати на оплату праці	2505	-	-
Відрахування на соціальні заходи	2510	-	-
Амортизація	2515	-	-
Інші операційні витрати	2520	160	47
<b>Разом</b>	<b>2550</b>	<b>160</b>	<b>47</b>

### IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

САЛЬНИКОВА Т.Г.

Головний бухгалтер

СИНОЗАЦЬКА Л.М.

Додаток 1  
до Національного положення  
(стандарту) бухгалтерського обліку 1  
"Загальні вимоги до фінансової  
звітності"

Дата (рік, місяць, число)  
за ЄДРПОУ

Коди		
2024	01	01
34456619		

Підприємство

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА  
ОПІКА"  
(найменування)

## Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2023 р.

Форма №3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
<b>I. Рух коштів у результаті операційної діяльності</b>			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	-	-
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Інші надходження	3095	-	-
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	-	-
Праці	3105	-	-
Відрахувань на соціальні заходи	3110	-	-
Зобов'язань із податків і зборів	3115	-	-
Інші витрачання	3190	-	-
<b>Чистий рух коштів від операційної діяльності</b>	<b>3195</b>	-	-
<b>II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності</b>			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	-	-
Виплати за деривативами	3270	-	-
Інші платежі	3290	-	-
<b>Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності</b>	<b>3295</b>	-	-
<b>III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності</b>			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	-	-
Інші платежі	3390	-	-
<b>Чистий рух коштів від фінансової діяльності</b>	<b>3395</b>	-	-
<b>Чистий рух грошових коштів за звітний період</b>	<b>3400</b>	-	-
Залишок коштів на початок року	3405	2 351	1 851
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	77	500
Залишок коштів на кінець року	3415	2 428	2 351

Керівник

Головний бухгалтер

САЛЬНИКОВА Т.Г.

СИНОЗАЦЬКА Л.М.

Дата (рік, місяць, число)  
за ЄДРПОУ

Коди		
2024	01	01
34456619		

Підприємство ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД "ПЕНСІЙНА ОПІКА"  
(найменування)

## Звіт про власний капітал за 2023 р.

Форма №4

Код за ДКУД **1801005**

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>Залишок на початок року</b>	<b>4000</b>	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Коригування :</b>									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Скоригований залишок на початок року</b>	<b>4095</b>	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Чистий прибуток (збиток) за звітний період</b>	<b>4100</b>	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Інший сукупний дохід за звітний період</b>	<b>4110</b>	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Розподіл прибутку :</b>									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Внески учасників:</b>									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Вилучення капіталу:</b>									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Разом змін в капіталі</b>	<b>4295</b>	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Залишок на кінець року</b>	<b>4300</b>	-	-	-	-	-	-	-	-

Керівник

САЛЬНІКОВА Т.Г.

Головний бухгалтер

СИНОЗАЦЬКА Л.М.

**ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД  
„ПЕНСІЙНА ОПІКА”**

**ПРИМІТКИ  
ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ  
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2023 РОКУ**

# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

## Зміст

<b>1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ПРОГРАМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»</b> .....	<b>4</b>
1.1. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат .....	4
1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат .....	5
1.3. Інвестиційний портфель .....	9
1.3.1. Перелік інвестицій у цінні папери .....	9
1.3.2. Кошти на поточному та /або депозитному рахунках у банках .....	9
1.4. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення .....	9
1.4.1. Інформація про Фонд .....	9
1.4.2. Опис програми пенсійного забезпечення Фонду .....	12
<b>2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ</b>	<b>14</b>
2.1. Ідентифікація фінансової звітності .....	14
2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення .....	14
2.3. Концептуальна основа проміжної фінансової звітності .....	14
2.4. Припущення про безперервність діяльності .....	14
2.5. Рішення про затвердження фінансової звітності .....	15
<b>3. СУТТЄВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ</b> .....	<b>15</b>
3.1. Суттєві облікові політики .....	15
3.2. База, використана для оцінки активів .....	16
3.2.1. Первісна оцінка активів .....	16
3.2.2. Подальша оцінка активів .....	16
3.2.3. Зобов'язання – визнання, класифікація та оцінка .....	18
3.2.4. Доходи та витрати .....	19
<b>4. СУТТЄВІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ ТА ПРИПУЩЕННЯ</b> .....	<b>20</b>
4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації .....	20
4.2. Основні припущення, оцінки та судження .....	21
4.2.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ .....	21
4.2.2. Судження щодо справедливої вартості активів Фонду .....	21
4.2.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів .....	22
4.2.4. Судження щодо очікуваних термінів утримування фінансових інструментів .....	22
4.2.5. Використання ставок дисконтування .....	22
4.2.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів Фонду .....	22
<b>5. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ</b>	<b>23</b>
5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю .....	23
5.3. Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості .....	24

# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» .....	24
<b>6. НОВІ СТАНДАРТИ, РОЗ'ЯСНЕННЯ ТА ПОПРАВКИ ДО ЧИННИХ СТАНДАРТІВ ТА РОЗ'ЯСНЕНЬ .....</b>	<b>24</b>
<b>8. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ.....</b>	<b>30</b>
8.1. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	30
8.2. Кредиторська заборгованість та поточні забезпечення .....	30
8.3. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду.....	30
8.4. Інші доходи.....	30
8.5. Інші операційні доходи .....	30
8.6. Інші операційні витрати .....	30
8.7. Інші витрати.....	30
8.8. Адміністративні витрати.....	31
8.9. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) .....	31
<b>9. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ .....</b>	<b>31</b>
9.1. Операції з пов'язаними сторонами.....	31
9.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання .....	32
9.3. Судові процеси .....	32
9.4. Ризики .....	32
9.4.1. Ринковий ризик.....	32
9.4.2. Ризик ліквідності .....	32
9.4.3. Валютний ризик.....	33
9.4.4 Кредитний ризик.....	33
9.4.5. Відсотковий ризик .....	34
9.5. Події після звітної дати .....	34

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### 1. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІДПОВІДНО ДО МСБО 26 «ЗВІТНІСТЬ ЩОДО ПРОГРАМ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

#### 1.1. Звіт про наявні чисті активи, призначені для виплат

*Одиниця виміру, грн.*

Назва	Код	Дані на початок звітнього періоду, 31.12.2022	Дані на кінець звітнього періоду, 31.12.2023
<b>Частина перша (активи недержавного пенсійного фонду)</b>			
Грошові кошти, розміщені на вкладних (депозитних) банківських рахунках	10	0,00	0,00
Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України,	20	0,00	0,00
Облігації українських емітентів	30	0,00	0,00
Акції українських емітентів	40	0,00	0,00
Цінні папери іноземних емітентів (р.51), з них	50	0,00	0,00
акції іноземних емітентів, визначених відповідно до Закону України „Про недержавне пенсійне забезпечення”	51	0,00	0,00
Банківські метали	60	0,00	0,00
<b>Дебіторська заборгованість (р.71 + р.72), з них:</b>	<b>70</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
заборгованість з нарахованих дивідендів, відсотків за депозитами та купонів за облігаціями	71	0,00	0,00
інша дебіторська заборгованість	72	0,00	0,00
<b>Загальна сума інвестицій фонду (р.10+р.20+р.30+р.40+р.50+р.60+р.70)</b>	<b>80</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
Кошти на поточному рахунку	90	2 351 506,38	2 427 741,34
у тому числі кошти, що знаходяться на кліринговому рахунку	91	0,00	0,00
<b>Загальна вартість активів фонду (р.80+р.90)</b>	<b>100</b>	<b>2 351 506,38</b>	<b>2 427 741,34</b>
<b>Частина друга (зобов'язання недержавного пенсійного фонду)</b>			
Витрати на оплату послуг з адміністрування пенсійного фонду	110	67 768,80	121029,62
Винагорода за надання послуг з управління активами пенсійного фонду	120	0,00	8 230,18
Оплата послуг зберігача	130	23 474,86	39 763,73
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок пенсійного фонду	140	0,00	0,00
Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами, з них:	150	0,00	0,00
послуги інвестиційних фірм	151	0,00	0,00
Неперсоніфіковані внески	160	0,00	0,00
<b>Загальна сума зобов'язань фонду</b>	<b>170</b>	<b>91 243,66</b>	<b>169 023,53</b>
<b>Чиста вартість активів фонду (р.100- р.170)</b>	<b>180</b>	<b>2 260 262,72</b>	<b>2 258 717,81</b>
Кількість одиниць пенсійних активів, од.	190	3429719,8501	3429719,8501
<b>Чиста вартість одиниці пенсійних активів</b>	<b>200</b>	<b>0,6590225496</b>	<b>0,6585721017</b>



# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

## 1.2. Звіт про зміни в чистих активах, наявних для виплат

*Одиниця виміру, грн.*

Назва	Код	Дані на початок звітнього періоду, 31.12.2022	Всього за звітній період станом на 31.12.2023
1	2	3	4
<b>Чиста вартість пенсійних активів на початок звітнього періоду</b>	<b>1</b>	<b>x</b>	<b>2 246 428,30</b>
<b>Частина перша</b>			
<b>Пенсійні внески від фізичних осіб (р.11+р.12), з них</b>	<b>10</b>	<b>761 630,00</b>	<b>0,00</b>
від учасників, які є вкладниками	11	693 330,00	0,00
від третіх осіб (подружжя, діти, батьки)	12	68 300,00	0,00
Пенсійні внески від фізичних осіб-підприємців	20	0,00	0,00
<b>Пенсійні внески від юридичних осіб (р.31+р.32+р.33), з них</b>	<b>30</b>	<b>602 220,00</b>	<b>0,00</b>
від засновника недержавного пенсійного фонду	31	4 500,00	0,00
від роботодавця - платника	32	597 720,00	0,00
від професійного об'єднання	33	0,00	0,00
<b>Переведено кошти фізичної особи до недержавного пенсійного фонду (р.41+р.42), з них</b>	<b>40</b>	<b>6 457 815,53</b>	<b>0,00</b>
від банку	41	0,00	0,00
від іншого недержавного пенсійного фонду	42	6 457 815,53	0,00
<b>Всього (р.10+р.20+р.30 +р.40)</b>	<b>50</b>	<b>7 821 665,53</b>	<b>0,00</b>
<b>2. Виконання зобов'язань перед учасниками недержавного пенсійного фонду</b>			
<b>Здійснено пенсійних виплат учасникам (р.61+р.62)</b>	<b>60</b>	<b>894 238,83</b>	<b>0,00</b>
<b>пенсійні виплати на визначений строк (р.611+р.612+р.613), з них</b>	<b>61</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
строком виплат від 10 до 15 років	611	0,00	0,00
строком виплат від 15 до 20 років	612	0,00	0,00
строком виплат більше 20 років	613	0,00	0,00
<b>одноразові пенсійні виплати (р.621+р.622+р.623+р.624), з них</b>	<b>62</b>	<b>894 238,83</b>	<b>0,00</b>
у разі медично - підтвердженого критичного стану здоров'я, настання інвалідності	621	116 888,81	0,00
у зв'язку з недосягненням мінімального розміру накопичень	622	755 308,46	0,00
у зв'язку з виїздом на постійне проживання за межі України	623	7 619,83	0,00
у разі смерті учасника - його спадкоємцям	624	14 421,73	0,00
<b>Перераховано пенсійних коштів до іншого недержавного пенсійного фонду (р.71+р.72), з них</b>	<b>70</b>	<b>2 993 726,40</b>	<b>0,00</b>
на підставі укладеного пенсійного контракту	71	2 993 726,40	0,00
на підставі укладеного договору про виплату пенсії на визначений строк	72	0,00	0,00
Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування довічної пенсії	80	0,00	0,00

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Перераховано пенсійних коштів до страховика для оплати договорів страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника	90	0,00	0,00
Перераховано пенсійних коштів до банку для відкриття депозитного пенсійного рахунку	100	0,00	0,00
<b>Заборгованість недержавного пенсійного фонду по виконанню зобов'язань перед учасниками та перерахуванню коштів (р.111+р.112), в тому числі</b>	<b>110</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
Заборгованість по перерахуванню пенсійних коштів до іншої установи (іншого пенсійного фонду, страховика, банку)	111	0,00	0,00
Заборгованість за нарахованими, але не здійсненими поточними пенсійними виплатами (за договорами виплати пенсії на визначений строк або нарахованими одноразовими пенсійними виплатами учасникам (спадкоємцям учасників)	112	0,00	0,00
<b>Загальний обсяг виконаних та нарахованих зобов'язань перед учасниками (р.60+р.70+р.80+р.90+р.100+р.110)</b>	<b>120</b>	<b>3 887 965,23</b>	<b>0,00</b>
Витрати на оплату послуг Адміністратору, наданих учаснику за рахунок пенсійних коштів та не пов'язаних із здійсненням виплат та переведень	130	0,00	0,00
<b>Частина II</b>			
<b>Дохід (втрати) від управління активами пенсійного фонду:</b>			
<b>1. Прибуток (збиток) від здійснення операцій з активами пенсійного фонду:</b>			
<b>Цінні папери, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України (р.141+р.142):</b>	<b>140</b>	<b>-140 461,82</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	141	-52 343,94	0,00
переоцінка	142	-88 117,88	0,00
<b>Цінні папери, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства (р.151+р.152):</b>	<b>150</b>	<b>-534,25</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	151	-707,00	0,00
переоцінка	152	172,75	0,00
<b>Облігації місцевих позик (р.161+р.162):</b>	<b>160</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	161	0,00	0,00
переоцінка	162	0,00	0,00
<b>Облігації підприємств, емітентами яких є резиденти України (р.171+р.172):</b>	<b>170</b>	<b>-1 967 816,68</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	171	2 400,37	0,00
переоцінка	172	-1 970 217,05	0,00
<b>Акції українських емітентів (р.181+р.182):</b>	<b>180</b>	<b>-2 552 513,42</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	181	-368 180,89	0,00
переоцінка	182	-2 184 332,53	0,00
<b>Цінні папери, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав (р.191+р.192):</b>	<b>190</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	191	0,00	0,00
переоцінка	192	0,00	0,00
<b>Акції іноземних емітентів (р.201+р.202):</b>	<b>200</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	201	0,00	0,00
переоцінка	202	0,00	0,00

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

<b>Облігації іноземних емітентів (р.211+р.212):</b>	<b>210</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	211	0,00	0,00
переоцінка	212	0,00	0,00
<b>Іпотечні цінні папери (р.221+р.222):</b>	<b>220</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	221	0,00	0,00
переоцінка	222	0,00	0,00
<b>Об'єкти нерухомості (р.231+р.232):</b>	<b>230</b>	<b>-845 025,56</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	231	62 459,17	0,00
переоцінка	232	-907 484,73	0,00
<b>Банківські метали (р.241+р.242):</b>	<b>240</b>	<b>54 805,20</b>	<b>0,00</b>
дохід від продажу	241	-8 818,13	0,00
курсова різниця	242	63 623,33	0,00
Списання кредиторської заборгованості	250		0,00
Вибуття активів, які перестають відповідати такому стану, за якого вони визнаються активами (з вказанням активу)	260	-29 890,70	0,00
іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	270	0,00	76 234,96
<b>Всього (р.140+р.150+р.160+р.170+р.180+р.190+р.200+р.210+р.220+р.230+ р.240+р.250+р.260+р.270)</b>	<b>280</b>	<b>-5 481 437,23</b>	<b>76 234,96</b>
<b>2.Пасивний дохід, отриманий на активи недержавного пенсійного фонду:</b>			
Дохід (втрати) від коштів, розміщених на вкладних (депозитних) банківських рахунках, з них :	290	811 388,09	0,00
дохід від коштів, розміщених в ощадних (депозитних) сертифікатів банків	291	0,00	0,00
<b>Дохід від боргових цінних паперів (р.301+р.302+р.303+р.304+р.305+р.306+р.307):</b>	<b>300</b>	<b>325 409,38</b>	<b>0,00</b>
цінних паперів, дохід за якими гарантовано Кабінетом Міністрів України	301	150 897,13	0,00
цінних паперів, дохід за якими гарантовано Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими радами відповідно до законодавства	302	4 488,00	0,00
облігацій місцевих позик	303	0,00	0,00
облігацій підприємств, емітентами яких є резиденти України	304	170 024,25	0,00
цінних паперів, дохід за якими гарантовано урядами іноземних держав	305	0,00	0,00
облігацій іноземних емітентів	306	0,00	0,00
іпотечних цінних паперів	307	0,00	0,00
<b>Дивіденди від (р.311+р.312):</b>	<b>310</b>	<b>17 292,44</b>	<b>0</b>
акцій українських емітентів	311	17 292,44	0,00
акцій іноземних емітентів	312		0,00
Плата за користування об'єктами нерухомості	320	59 291,90	0,00
Відсотки, нараховані на кошти, розміщені у банківських металах	330	2 386,31	0,00
Відсотки, нараховані на кошти, що знаходяться на поточному рахунку	340	26,64	0,00

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Дохід від користування іншими активами, не забороненими законодавством України (з розбивкою за видами активів)	350	0,00	0,00
<b>Всього (р.290+р.300+р.310+р.320+р.330+р.340+р.350)</b>	<b>360</b>	<b>1 215 794,76</b>	<b>0,00</b>
<b>3. Інші доходи (втрати) недержавного пенсійного фонду</b>	<b>370</b>	<b>4 410 371,96</b>	<b>0,00</b>
<b>4. Витрати, що відшкодовуються за рахунок пенсійних активів</b>			
<b>Витрати на оплату послуг з адміністрування недержавного пенсійного фонду (р.381+р.382+р.383) з них:</b>	<b>380</b>	<b>708 635,96</b>	<b>53 260,82</b>
послуги з адміністрування недержавного пенсійного фонду	381	705 260,96	53 260,82
рекламні послуги	382	0,00	0,00
витрати на оприлюднення інформації про діяльність недержавного пенсійного фонду	383	3 375,00	0,00
Винагорода за надання послуг з управління активами недержавного пенсійного фонду	390	727 602,56	8 230,18
Оплата послуг зберігача	400	221 968,47	16 288,87
Оплата послуг з проведення планових аудиторських перевірок недержавного пенсійного фонду	410	101 000,00	0,00
<b>Оплата послуг, пов'язаних із здійсненням операцій з пенсійними активами, які надаються третіми особами (р.421+р.422+р. 423), з них:</b>	<b>420</b>	<b>33 143,05</b>	<b>0,00</b>
послуг інвестиційних фірм	421	33 143,05	0,00
витрат на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на цінні папери	422	0,00	0,00
Витрати на ведення обліку та перереєстрацію прав власності на нерухомість	423	0,00	0,00
Оплата інших послуг, надання яких передбачено чинним законодавством з недержавного пенсійного забезпечення (з розбивкою за видами)	430	25 817,03	0,00
Оплата оцінки об'єктів нерухомості		1 800,00	0,00
Оплата підтвердження організаторами торгівлі звіту про виконання договорів за цінними паперами		1 320,00	0,00
Комісія банку за переказ валюти		20 076,10	0,00
Податок на нерухомість		2 179,52	0,00
Комісія банку за продаж валюти		441,41	0,00
<b>Загальна сума витрат, що відшкодовані за рахунок пенсійних активів (р.380 + р.390 + р.400 + р.410 + р.420 + р.430)</b>	<b>440</b>	<b>1 818 167,07</b>	<b>77 779,87</b>
<b>Прибуток (збиток) від інвестування активів недержавного пенсійного фонду (р.280 + р.360 + р.370) - р.440</b>	<b>450</b>	<b>-1 673 437,58</b>	<b>-1 544,91</b>
<b>Чиста вартість пенсійних активів на кінець звітного періоду (частина 1 р.50-р.120-р.450)</b>	<b>2</b>	<b>x</b>	<b>2 258 717,81</b>
<b>Зміна чистої вартості пенсійних активів (рядок 2-рядок 1)</b>	<b>3</b>	<b>x</b>	<b>12 289,51</b>
<b>Зміна чистої вартості одиниці пенсійних активів (дохідність Фонду, %)</b>	<b>4</b>	<b>x</b>	<b>-2,38</b>

# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

## 1.3. Інвестиційний портфель

### 1.3.1. Перелік інвестицій у цінні папери

Вид цінного папера	Найменування емітента	Міжнародний ідентифікаційний номер цінного папера (ISIN)	Кількість цінних паперів, штук	Загальна вартість цінних паперів, грн., станом на 31.12.2023	Частка у загальній балансовій вартості активів недержавного пенсійного фонду, %
Акція проста	ПАТ «ДОМІНАНТА-КОЛЕКТ», Блоковано	UA4000132310	72400	0,00	0,00
Акція проста	ПАТ «СІАМ-КАПІТАЛ», Блоковано	UA4000149215	13000	0,00	0,00

### 1.3.2. Кошти на поточному та /або депозитному рахунках у банках

Вид рахунку	Сума коштів у гривнях (еквівалент), станом на 31.12.2023	Сума коштів в іноземній валюті, станом на 31.12.2023	Назва валюти	Найменування банку	Частка у загальній балансовій вартості активів, %
Поточний	379 653,23		Гривня	АБ "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	15,6381
Поточний	2 048 088,11	53 922,03	Долар США	АБ "КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	84,3619

## 1.4. Інформація про пенсійний фонд та програми пенсійного забезпечення

### 1.4.1. Інформація про Фонд

#### Найменування Фонду:

українською мовою повне: ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «ПЕНСІЙНА ОПІКА»;

українською мовою скорочене: ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПІКА».

#### Юридичний статус Фонду

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД «ПЕНСІЙНА ОПІКА» (далі – Фонд) є юридичною особою з моменту його державної реєстрації. Фонд був створений рішенням засновників Фонду.

Дата первинної реєстрації Фонду: 14.06.2006 року, номер запису в ЄДР: 12661020000019094.

Ідентифікаційний код юридичної особи (Фонду): 34456619

Місцезнаходження Ради Фонду: Україна, 36000, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Пушкіна, буд. 47.

Вид Фонду – відкритий, тобто це недержавний пенсійний фонд, засновниками та вкладниками якого можуть бути будь-які юридичні особи (крім тих, діяльність яких фінансується за рахунок державного бюджету України чи місцевих бюджетів).

Фонд має самостійний баланс, рахунки у зберігача, печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, фірмові бланки, власну символіку, може мати інші реквізити, які не заборонені законодавством України.

Фонд включено до державного реєстру фінансових установ, які надають фінансові послуги на ринку недержавного пенсійного забезпечення (дата прийняття та номер рішення про видачу свідоцтва: 08.08.2006 р., № 6087), реєстраційний номер - 12101796, дата видачі, серія та номер свідоцтва – 09.08.2006 р., ПФ № 77, Код фінансової установи – 12.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Фонд включено до Реєстру неприбуткових установ та організацій на підставі Рішення Головного управління ДПС у Полтавській області, Державної податкової інспекції у м. Полтаві № 1916014600141, дата прийняття рішення - 05.06.2019 року, ознака неприбутковості та дата присвоєння: 0037 – пенсійні фонди, 05.06.2019 р.

### **Засновники Фонду:**

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ "ОПКА" (Код ЄДРПОУ 34094201, місцезнаходження: Україна, 36023, Полтавська обл., місто Полтава, вул. КОЛЕКТИВНА, будинок 10).

### **Мета діяльності Фонду**

Фонд створений для провадження діяльності з недержавного пенсійного забезпечення шляхом накопичення пенсійних внесків на користь учасників Фонду з подальшим управлінням пенсійними активами, а також здійснення пенсійних виплат учасникам Фонду у визначеному Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» порядку.

### **Предмет діяльності Фонду**

Предметом діяльності Фонду є сукупність організаційних, юридичних та інших передбачених чинним законодавством України дій, спрямованих на здійснення недержавного пенсійного забезпечення учасників Фонду з метою отримання ними додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат.

### **Органи управління Фонду**

Вищим органом управління Фонду є загальні Збори Засновників.

Органом управління Фонду є Рада Фонду.

28.12.2022 року Рішенням Одноосібного Засновника Фонду були припинені повноваження членів Ради Фонду (Протокол Зборів Засновників ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» від 28.12.2022 р. № 01-22-ПО-8): Волкова Артема Андрійовича, Усенко Наталії Миколаївни, Гомелюк Яни Сергіївни, Сахарова Андрія Миколайовича, Кузьмінської Веселіни Василівни, та обрано до нового складу Ради пенсійного Фонду наступних осіб: Голубицьку Наталію Олександрівну, Шевельову Олександрю Ігорівну, Гончарову Олену Сергіївну, Кіяшко Юлію Вікторівну, Демчук Анну Сергіївну.

РІШЕННЯМ НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ № 230 від 03.03.2023 року вказані кандидатури членів Ради ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» були погоджені та набули своїх повноважень.

14.03.2023 року Рада Фонду на своєму Засіданні обрала Голову та секретаря Ради Фонду з числа членів Ради Фонду. (Протокол Засідання Ради ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» від 14.03.2023 р. № 01-23-ПО).

Таким чином, станом на 31.12.2023 року Рада Фонду складається з 5 осіб. Голова Ради Фонду - Демчук Анна Сергіївна, Секретар Ради Фонду – Кіяшко Юлія Вікторівна, Члени Ради Фонду: Голубицька Наталія Олександрівна, Шевельова Олександра Ігорівна, Гончарова Олена Сергіївна.

Рада Фонду є єдиним регулярно діючим органом управління Фонду, що здійснює контроль за поточною діяльністю Фонду та вирішує основні питання його роботи. Члени Ради Фонду затверджуються Зборами Засновників Фонду з числа представників засновників Фонду, призначених такими засновниками у якості кандидатів до складу Ради Фонду, строком на 3 (три) роки у складі 5 (п'яти) осіб, якщо інша кількість не визначена рішенням Зборів засновників. Засідання Ради Фонду проводяться періодично (не рідше одного разу на квартал).

Створення інших органів управління Фонду заборонено.

### **Фінансові установи, що обслуговують Фонд:**

До 06 серпня 2023 року включно, адміністрування ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА» виконувало ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ "ОПКА"

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

(надалі - ТОВ "КУА АПФ "ОПКА", Код ЄДРПОУ 34094201) відповідно до ДОГОВОРУ № 1/АДМ/2019 про адміністрування недержавного пенсійного фонду від 05.06.2019 р.

23.06.2023 року Рада Фонду на своєму Засіданні прийняла рішення про дострокове розірвання ДОГОВОРУ про адміністрування недержавного пенсійного фонду № 1/АДМ/2019 від 05.06.2019 р. з ТОВ "КУА АПФ "ОПКА" та про обрання нового Адміністратора недержавного пенсійного фонду (ПРОТОКОЛ № 03-23-ПО Засідання Ради ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» від 23.06.2023 р.).

Новим Адміністратором Фонду відповідно до ДОГОВОРУ про адміністрування пенсійного фонду № 00000123КА від 30.06.2023 року стало ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ» (надалі - Адміністратор). Ліцензія на провадження професійної діяльності на ринках капіталу – діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів, серія АБ № 115963 від 18 грудня 2007 року, видана відповідно до рішення Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг про видачу ліцензії № 151 від 11.12.2007. Термін дії ліцензії: з 13.12.2007 - безстроковий.

Код ЄДРПОУ нового Адміністратора Фонду 32800088.

Місцезнаходження нового Адміністратора Фонду: вул. Білоруська, 23, літ. «А», м. Київ, 04119, Україна, контактний номер телефону +38 (044) 207-02-97.

Фактично новий Адміністратор розпочав виконувати свої обов'язки із 07 серпня 2023 року, з дати підписання акту приймання-передавання системи персоніфікованого обліку та документації ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА». В період з 01 серпня 2023 року по 06 серпня 2023 року відбувалась передача системи персоніфікованого обліку та документації Фонду, в цей час операції в системі персоніфікованого обліку Фонду не проводились.

До 09.09.2020 року включно, функції Компанії з управління активами ВВПФ «ПЕНСІЙНА ОПКА» виконувало ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ «ОПКА» (надалі - ТОВ "КУА АПФ "ОПКА", Код ЄДРПОУ 34094201).

Місцезнаходження: 36023, Полтавська обл., м. Полтава, вул Колективна, буд. 10, контактний номер телефону +38 (0532) 60-08-12.

На підставі постанови НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ про накладення санкції за правопорушення на ринку цінних паперів від 10.09.2020 р. №346-ДП-КУА, за невиконання розпорядження про усунення порушень Ліцензійних умов у відношення ТОВ "КУА АПФ "ОПКА" було застосовано санкцію, у вигляді анулювання ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), виданої на підставі рішення Комісії № 403 від 12.04.2016 р.

В період з 10.09.2020 року по 04.04.2023 року управління активами ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» тимчасово не здійснювалося.

04.04.2023 року Рада Фонду на своєму Засіданні прийняла рішення про дострокове розірвання договору з особою, яка проводить діяльність з управління активами, а саме з ТОВ "КУА АПФ "ОПКА" у зв'язку з анулюванням в останньої ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу – діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), та про заміну особи, яка проводить діяльність з управління активами недержавного пенсійного фонду (ПРОТОКОЛ № 02-23-ПО Засідання Ради ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» від 04.04.2023 р.).

Новою Компанією з управління активами ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПКА» відповідно до підписаного Договору № 01/23/НПФ про управління активами недержавного пенсійного фонду від 05.04.2023 року стало ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

**АКТИВАМИ «ОПІКА-КАПІТАЛ»** (надалі - Компанія з управління активами Фонду). Ліцензія на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльність з управління активами), серії РІП № 000385. Ліцензія видана Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, дата та номер рішення про видачу ліцензії: 30.05.2017 р. № 385, строк дії ліцензії - безстроково.

Код ЄДРПОУ нової Компанії з управління активами 33804530.

Місцезнаходження нової Компанії з управління активами Фонду: вул. Колективна, буд. 10, місто Полтава, Полтавська обл., 36019, Україна, контактний номер телефону +38 (044) 257-05-32.

Нова Компанія з управління активами **ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»** розпочала управління активами Фонду з дати підписання акту приймання-передачі активів Фонду, а саме з 05 квітня 2023 року.

Банк - Зберігач - **АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК «КЛІРИНГОВИЙ ДІМ»** (надалі – **АБ «КЛІРИНГОВИЙ ДІМ»**). Банк-Зберігач виконує свої обов'язки на підставі Договору № 1/2013-ПФ про обслуговування недержавного пенсійного фонду зберігачем від 22.11.2013 р. Ліцензія на провадження професійної діяльності на ринках капіталу – депозитарної діяльності, а саме діяльності із зберігання активів пенсійних фондів, серії АЕ № 263459, видана **НАЦІОНАЛЬНОЮ КОМІСІЄЮ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ** 01.10.2013 р., дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії: 01.10.2013 р. № 2145. Строк дії ліцензії: з 12.10.2013 р. необмежений.

Код ЄДРПОУ Банку-зберігача 21665382.

Місцезнаходження Банку-Зберігача Фонду: вул. Борисоглібська, буд. 5, ЛІТЕРА "А", м. Київ, 04070, Україна, контактний номер телефону +380 (44) 593-10-20.

Рада Фонду вирішила змінити Банку –Зберігача. В кінці серпня Рада Фонду підписала новий Договір про обслуговування зберігачем активів недержавного пенсійного фонду з **АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"** (надалі – **АТ «ОЩАДБАНК»**), з подальшим переведенням активів **ВІДКРИТОГО НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ «ПЕНСІЙНА ОПІКА»** з **АБ «КЛІРИНГОВИЙ ДІМ»** до **АТ «ОЩАДБАНК»**.

Станом на 31.12.2023 р. активи Фонду не були переведені і знаходились на зберіганні в **АБ «КЛІРИНГОВИЙ ДІМ»**.

### **1.4.2. Опис програми пенсійного забезпечення Фонду**

#### ***Працедавці та вкладники Фонду***

Працедавцями Фонду є 3 юридичних особи. Також вкладниками Фонду є 928 фізичних осіб. Фонд не отримує пенсійних внесків з січня 2015 року. Це пов'язано із перебуванням більшості вкладників Фонду у зоні АТО (Донецька та Луганська області).

#### ***Учасники Фонду***

Учасниками Фонду є фізичні особи, на користь яких сплачуються (сплачувалися) пенсійні внески до Фонду і які мають право на отримання пенсійних виплат або отримують такі виплати на умовах і в порядку, визначених пенсійним контрактом та договором про виплату.

Кількість учасників на 31.12.2023 р. становить 1422.

#### ***Тип пенсійної програми з визначеними внесками***

Програми з визначеним внеском - програми пенсійного забезпечення, згідно з якими суми, що підлягають виплаті у вигляді пенсійного забезпечення, визначаються відповідно до внесків, сплачених до фонду, і отриманого від них інвестиційного доходу.

Вкладники пенсійної програми роблять до Фонду внески на добровільних умовах. Вкладники-фізичні особи можуть робити внески як фіксовані суми, так і не фіксовані, як за розміром, так і періодичністю сплати. Вкладники-працедавці можуть робити внески як фіксовані суми, так й відсоток від заробітної плати своїх працівників. Порядок здійснення та розмір внесків визначений у пенсійній схемі та пенсійному контракті.



## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### ***Умови припинення пенсійної програми***

Враховуючи добровільний порядок накопичення, пенсійна програма участі у Фонді може бути припинена по ініціативі вкладника у будь-який момент часу. При цьому учасники такого вкладника можуть залишатися учасниками Фонду, та, за бажанням, укласти пенсійні контракти на свою користь та самостійно продовжувати пенсійне накопичення.

### ***Порядок укладення пенсійних контрактів з Фондом***

Пенсійний контракт є договором між Фондом та його вкладником, який укладається від імені Фонду його Адміністратором, та згідно з яким здійснюється недержавне пенсійне забезпечення учасника Фонду за рахунок пенсійних внесків такого вкладника. Пенсійний контракт укладається у письмової формі. Учасникам по такому контракту надається примірник, який включає їх особисті дані.

### ***Пенсійні схеми, порядок внесення змін до них та їх скасування***

Умови та порядок недержавного пенсійного забезпечення, що здійснюється Фондом, визначаються пенсійними схемами, які розробляються з дотриманням вимог Закону, інших нормативно-правових актів з питань недержавного пенсійного забезпечення та Статуту.

Фонд використовує три пенсійних схеми:

ПЕНСІЙНА СХЕМА № 01 „ВКЛАДНИК-ЮРИДИЧНА ОСОБА”;

ПЕНСІЙНА СХЕМА № 02 „ВКЛАДНИК - ФІЗИЧНА ОСОБА НА КОРИСТЬ ІНШОЇ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ”;

ПЕНСІЙНА СХЕМА № 03 „ВКЛАДНИК - ФІЗИЧНА ОСОБА НА СВОЮ КОРИСТЬ”.

Всі пенсійні схеми визначають умови та порядок здійснення пенсійних внесків до Фонду.

Сума пенсійних коштів, що належить кожному учаснику Фонду, визначається шляхом множення кількості одиниць пенсійних активів Фонду, облікованих на індивідуальному пенсійному рахунку учасника Фонду, на чисту вартість одиниці пенсійних активів Фонду та відображається на індивідуальному пенсійному рахунку учасника Фонду. Сума пенсійних коштів усіх учасників пенсійного Фонду дорівнює чистій вартості активів пенсійного Фонду. Чиста вартість активів Фонду, кількість одиниць його пенсійних активів та чиста вартість одиниці пенсійних активів Фонду визначаються щоденно.

### ***Пенсійні внески до Фонду***

Пенсійні внески – грошові кошти, сплачені вкладником до Фонду в розмірі та порядку, встановленому пенсійним контрактом, укладеним з Фондом згідно з умовами обраної пенсійної схеми. Максимальний розмір пенсійних внесків не обмежується. Пенсійні внески сплачуються лише в національній валюті України, а у випадках, передбачених законодавством України, в іноземній валюті за офіційним обмінним курсом Національного банку України, що діяв на момент сплати, шляхом готівкових та(або) безготівкових розрахунків. Юридичні особи сплачують пенсійні внески лише в безготівковій формі.

Пенсійні внески сплачуються перерахуванням відповідних грошових сум на поточні рахунки Фонду у його Зберігача. Розмір та порядок сплати пенсійних внесків встановлюється пенсійним контрактом відповідно до обраної пенсійної схеми.

### ***Пенсійні активи Фонду***

Пенсійні активи – активи Фонду, сформовані виключно внаслідок пов'язаної з провадженням ним діяльності з недержавного пенсійного забезпечення.

Пенсійні активи Фонду складаються із:

- 1) активів у грошових коштах;
- 2) активів у цінних паперах;
- 3) інших активів згідно із законодавством.

Інвестиційна діяльність з активами Фонду здійснюється відповідно до його Інвестиційної декларації та вимог Закону «Про недержавне пенсійне забезпечення».

### ***Інвестиційна декларація***

Інвестиційна декларація є документом, який визначає інвестиційну політику Фонду. Інвестиційна декларація Фонду затверджена Радою Фонду 05.03.2019 року

# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

(ПРОТОКОЛ № 05/03/19) та містить загальні обмеження для забезпечення збереження та примноження пенсійних активів учасників Фонду. Рада Фонду регулярно переглядає інвестиційну діяльність Фонду та інвестиційну декларацію. Зміни та доповнення до інвестиційної декларації розробляються та затверджуються Радою Фонду.

## **Використання пенсійних активів Фонду**

Пенсійні активи, що накопичуються у Фонді, використовуються для цілей його інвестиційної діяльності, виконання зобов'язань Фондом перед його учасниками та оплати витрат, пов'язаних зі здійсненням недержавного пенсійного забезпечення з урахуванням обмежень, встановлених законодавством.

## **2. ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ І ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**

### **2.1. Ідентифікація фінансової звітності**

Відповідно МСБО 1 «Подання фінансової звітності» проміжна фінансова звітність Фонду є фінансовою звітністю загального призначення, яка має на меті задовольнити потреби користувачів, які не можуть вимагати складати звітність згідно з їхніми інформаційними потребами. Метою проміжної фінансової звітності є надання інформації про фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду, яка є корисною для широкого кола користувачів у разі прийняття ними економічних рішень

### **2.2. Валюта подання звітності та функціональна валюта, ступінь округлення**

Валюта подання звітності відповідає функціональній валюті, якою є українська гривня. Проміжна фінансова звітність складена у тисячах гривень, округлених до цілих тисяч (п. 51 МСБО 1 «Подання фінансової звітності»).

### **2.3. Концептуальна основа проміжної фінансової звітності**

Концептуальною основою проміжної фінансової звітності Фонду за 9 місяців 2023 року, що закінчилися 30 вересня 2023 року, є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО), в редакції чинній на 01 січня 2023 року, що офіційно оприлюдненні на веб-сайті Міністерства фінансів України.

Підготовлена проміжна фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2023 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації

### **2.4. Припущення про безперервність діяльності**

Ця проміжна фінансова звітність підготовлена із застосуванням припущення про подальше безперервне функціонування Фонду і не містить будь-яких коригувань, які стосуються можливості відшкодування та класифікації відображення сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які могли б знадобитися, якби Фонд був не здатний продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Під час оцінки доречності застосування такого припущення, станом на дату балансу були враховані: фінансовий стан Фонду, існуючі наміри управлінського персоналу Фонду, чина нормативно-правова база, яка регулює діяльність Фонду тощо. Проте, 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала збройну агресію на території України, було введено воєнний стан, який продовжував діяти на дату складання цієї звітності. Вплив цих подій на діяльність Фонду описано у наступних примітках. Управлінський персонал Фонду оцінив вплив цих наслідків на припущення про безперервність діяльності, враховуючи прийняті заходи щодо збереження активів, утримання персоналу, доступ до накопичених пенсійних активів, прийшов до висновку, що застосування принципу безперервності діяльності може бути прийнятне. Разом

# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

з тим, триваюча військова агресія, створює ризик суттєвої невизначеності стосовно майбутніх подій та умов, які можуть поставити під значний сумнів здатність Фонду продовжувати свою діяльність на безперервній основі в майбутньому. Характер таких подій та можливі наслідки наразі оцінити не можливо.

## 2.5.Рішення про затвердження фінансової звітності

Випуск річної фінансової звітності Фонду за 2023 рік для подання до органів Статистики та ДПС було затверджено на засіданні Ради Фонду 27 лютого 2024 року (ПРОТОКОЛ №02-24-ПО).

## 3. СУТТЄВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

### 3.1. Суттєві облікові політики

#### 3.1.1. Класифікація активів та зобов'язань на довгострокові та поточні.

Всі фінансові інструменти, в які здійснюється інвестування активів Фондом, крім інвестиційної нерухомості (яка відноситься до необоротних активів), відносяться до категорії інструментів, що придбаваються виключно з метою продажу, у зв'язку з чим нормальний операційний цикл Фонду неможливо чітко ідентифікувати. Відповідно до цього тривалість нормального операційного циклу Фонду приймається такою, що дорівнює дванадцяти місяцям, а всі активи (крім інвестиційної нерухомості) та зобов'язання Фонду відносяться до поточних.

#### 3.1.2. Визнання та класифікація активів

Класифікаційні групи фінансових активів Фонду включають:

Грошові кошти та їх еквіваленти, що складаються з коштів на поточних рахунках Фонду, коштів, депонованих (блокованих) на торгових рахунках та призначених для покриття операцій купівлі на ринку заявок фондової біржі, депозитів до запитання та короткострокових, високоліквідних інвестицій, які вільно конвертуються у відомі суми грошових коштів, і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Інвестиція може визнаватися еквівалентом грошових коштів тільки в разі строку погашення, що не перевищує трьох місяців з дати придбання, або період конвертації якої в грошові кошти не перевищує трьох місяців.

Еквівалентом грошових коштів визнаються депозити без права дострокового повернення, до дати повернення яких залишилося не більше дванадцяти місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти можуть утримуватися, а операції з ними проводяться у національній валюті, в іноземній валюті та у банківських металах;

Депозити, що складаються з депозитів без права дострокового повернення крім депозитів, що можуть бути віднесені до еквівалентів грошових коштів;

Боргові цінні папери, що складаються з облігацій, іпотечних облігацій та ощадних (депозитних) сертифікатів;

Інструменти капіталу, що складаються з акцій та паїв (часток) господарських товариств;

Дебіторську заборгованість.

3.1.3. Річна фінансова звітність Фонду за МСФЗ складається і подається Адміністратором Фонду згідно з ч. 6 ст. 21 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» Раді Фонду та Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку. Річна фінансова звітність Фонду оприлюднюється відповідно до Законів України «Про недержавне пенсійне забезпечення», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та нормативно-правових документів НКЦПФР.

3.1.4. Звітним періодом є 2023 рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня звітного року.

3.1.5. Функціональною валютою вважається українська гривня.

3.1.6. Перелік та назви форм річної фінансової звітності Фонду відповідають встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Аналіз витрат, визнаних у прибутку або збитку, здійснюється з використанням класифікації, заснованої на функції витрат, і на виконання вимог п. 105 МСБО 1 «Подання фінансової звітності» у Примітках розкривається структура витрат за характером.

3.1.7. Представлення грошових потоків від операційної діяльності у річній фінансовій звітності здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається

# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів. Інформація про основні види валових грошових надходжень та валових грошових виплат формується на підставі облікових записів Фонду.

3.1.8. У зв'язку з тим, що у Фонді нормальний операційний цикл не можна чітко ідентифікувати, прийнято його тривалість вважати рівною 12 місяцям.

## 3.2. База, використана для оцінки активів

### 3.2.1. Первісна оцінка активів

Фінансові активи Фонду первісно визнаються за справедливою вартістю.

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів дорівнює їх номінальній вартості у функціональній валюті. Витрати на придбання еквівалентів грошових коштів, що оцінюються в подальшому за справедливою вартістю, не включаються до їх первісної вартості при визнанні і визнаються витратами періоду.

Справедлива вартість депозиту, що не визнається грошовими коштами або їх еквівалентом, дорівнює його номінальній вартості у функціональній валюті.

Витрати на придбання боргових цінних паперів не включаються до їх первісної вартості при визнанні і визнаються витратами періоду.

Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка дорівнює ринковій вартості, що склалася на активних ринках, де обертається певний інструмент, або ціні операції, в ході якої цей інструмент був придбаний, у разі відсутності ринкової ціни. Витрати на придбання інструментів капіталу не включаються до їх первісної вартості при визнанні і визнаються витратами періоду.

### 3.2.2. Подальша оцінка активів

При оцінці фінансових активів Фонду за справедливою вартістю встановлюються такі рівні ієрархії справедливої вартості:

- 1 рівень – активи, що мають котирування, та спостережувані;
- 2 рівень – активи, що не мають котирувань, але спостережувані;
- 3 рівень – активи, що не мають котирувань і не є спостережуваними.

Оцінка на дату звітності депозитів, що не визнаються грошовими коштами або їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює його номінальній вартості у функціональній валюті (1-й рівень ієрархії) крім випадків, коли існує суттєва відмінність процентної ставки за таким депозитом від поточних ринкових ставок за подібними депозитами.

У випадку суттєвої відмінності ставки за депозитом від поточних ринкових ставок за подібними депозитами, справедлива вартість депозиту розраховується, виходячи з вартості очікуваних грошових потоків.

#### **Боргові цінні папери**

Справедлива вартість боргового цінного паперу оцінюється за мінімальним серед організаторів торгів, на яких обертається такий цінний папір, офіційним біржовим курсом на дату оцінки (1-й рівень ієрархії).

Справедлива вартість державної облигації, щодо якої організатори торгів не встановили біржовий курс, визначається за формулою (2) виходячи із значення дохідності до погашення, розрахованої при визначенні справедливої вартості такої облигації, що оприлюднюється НБУ в перший робочий день, наступний за датою оцінки (1-й рівень ієрархії).

Справедлива вартість боргового цінного паперу, що не може бути визначена за 1-м рівнем ієрархії, оцінюється з урахуванням дохідності до погашення виходячи із значення останньої справедливої вартості такого паперу, визначеною за 1-м рівнем ієрархії (2-й рівень ієрархії):

$$P = \sum_{i=1}^n \frac{C_i}{(1 + y_M)^{d_i/365}} + \frac{N}{(1 + y_M)^{d_n/365}} \quad (2)$$

де  $P$  – справедлива вартість боргового цінного паперу;

$y_M$  – дохідність до погашення (оферти);

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

$C_i$  - величина виплати (купонної, амортизаційної) у  $i$ -тий період, грн.;

$d_i$  - кількість днів до 1, 2, ...  $n$  виплати на дату розрахунку;

$N$  - номінальна вартість або залишкова від номінальної вартість цінних паперів, грн.;

$d_n$  - кількість днів до дати погашення цінних паперів.

Розрахунок дохідності до погашення  $u_M$  здійснюється за наведеною формулою в зворотному порядку наближеними математичними методами виходячи із значення  $P$ , що дорівнює останній справедливій вартості, визначеній за 1-м рівнем ієрархії, та дати встановлення такої вартості.

Справедлива вартість боргового цінного паперу, що не може бути визначена за 1-м та 2-м рівнями ієрархії, оцінюється за наведеною формулою, в якій використовується дохідність до погашення, розрахована виходячи із значення  $P$ , що дорівнює вартості придбання такого цінного паперу (3-й рівень ієрархії).

Справедлива вартість боргових цінних паперів, обіг яких зупинений або по яких оголошено дефолт, дорівнює нулю.

Стосовно інвестицій, щодо яких оцінити справедливую вартість неможливо, у кожному випадку розкриваються причини, з яких не використовується справедлива вартість. Ті цінні папери, які мають фіксовану вартість погашення та були придбані для виконання зобов'язань згідно з програмою пенсійного забезпечення або певних її частин, відображаються за сумами, що базуються на їх остаточній вартості погашення, припускаючи існування постійної норми прибутку до строку погашення.

Стосовно інвестицій, таких як сукупне право на власність підприємства, оцінити справедливую вартість яких неможливо, у кожному випадку здійснюється розкриття причин того, чому не використовується справедлива вартість.

### **Інструменти капіталу**

Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.

Справедлива вартість інструменту капіталу, щодо якого не встановлений біржовий курс, може оцінюватися за вартістю, встановленою незалежним оцінювачем, якщо актуальність такої оцінки не гірша за 30 календарних днів (1-й рівень ієрархії).

Справедлива вартість інструменту капіталу, обіг якого зупинений у зв'язку із його примусовим продажем (squeeze-out), оцінюється за оголошеною емітентом ціною викупу з дня заборони на проведення облікових операцій з таким інструментом (1-й рівень ієрархії).

Справедлива вартість інструменту капіталу, визначена за 1-м рівнем ієрархії, надалі називається "ринкова вартість".

Справедлива вартість інструментів капіталу, що перебувають у біржових списках організаторів торгівлі та вартість яких на дату оцінки не може бути визначена як ринкова, але ринкова вартість визначена на дату, що передує даті оцінки не більше ніж на 365 днів, дорівнює останній ринковій вартості (2-й рівень ієрархії).

Оцінка інструментів капіталу, що не включені до біржових списків організаторів торгівлі, або у випадку відсутності ринкової вартості за останні 365 днів (3-й рівень ієрархії) здійснюється відповідно до ціни викупу, встановленої рішенням загальних зборів акціонерів такого емітенту. У випадку коли для такого інструменту капіталу не встановлена ціна викупу, його оцінка здійснюється незалежним оцінювачем, якщо участь фонду в цьому інструменті є істотною (10% та більше) та балансова вартість такого інструменту складає 10% та більше від загальною чистою вартості активів фонду.

Якщо умови для залучення незалежного оцінювача не виконуються, то справедлива вартість такого інструменту на дату оцінки дорівнює балансові вартості.

Оцінка частки в товаристві з обмеженою відповідальністю здійснюється виходячи із частки власного капіталу такого товариства, що припадає на відповідний фінансовий актив на підставі річної фінансової звітності на останню звітну дату.

Справедлива вартість інструменту капіталу, що складається з акцій, обіг яких зупинено, або паїв (часток) товариств, щодо яких розпочато процедуру банкрутства, дорівнює нулю.

# ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

## *Дебіторська заборгованість*

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки.

Справедлива вартість дебіторської заборгованості дорівнює нулю у випадках, якщо:

- ✓ погашення дебіторської заборгованості відповідно до контрактних зобов'язань прострочено більше ніж на 30 днів;
- ✓ щодо боржника за дебіторською заборгованістю порушено справу про банкрутство;
- ✓ дебіторська заборгованість існує за цінними паперами, обіг яких зупинено або щодо яких оголошено про дефолт емітента.

Зміни справедливої вартості фінансових активів, що обліковуються у активах Фонду на звітну дату, визнаються у прибутку (збитку) звітного періоду.

Облік звичайного придбання або продажу фінансових активів здійснюється за датою операції, тобто датою, коли Фонд бере на себе зобов'язання придбати чи продати актив. Облік за датою операції стосується визнання активу при купівлі та припинення визнання активу при продажі. Оцінка фінансового активу за справедливою вартістю та зобов'язання за активом та нарахування відсоткових зобов'язань за активом починається з дати визнання активу, тобто дати операції.

### **3.2.3. Зобов'язання – визнання, класифікація та оцінка**

Класифікаційні групи фінансових зобов'язань включають:

- за строком погашення:

1) поточні зобов'язання, які безумовно підлягають погашенню Фондом протягом не більше дванадцяти місяців з дати виникнення;

2) довгострокові зобов'язання, які не можуть бути визнані поточними;

- за вартістю погашення:

1) прості, по яких вартість погашення не залежить від часу;

2) дисконтовані, по яких вартість на дату оцінки залежить від ймовірного строку погашення;

3) зобов'язання перед учасниками Фонду, вартість яких залежить від чистої вартості активів Фонду (пенсійні кошти).

Пенсійні кошти є сумою грошових зобов'язань Фонду перед його учасниками відповідно до статті 1 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та визнаються як фінансові зобов'язання відповідно до МСБО № 39 "Фінансові інструменти: визнання та оцінка".

За своєю суттю, і відповідно до порядку відображення у фінансовій звітності, пенсійні кошти є фінансовими зобов'язаннями, що носять довгостроковий характер.

*Первісна та подальша оцінка фінансових зобов'язань.*

Первісна оцінка фінансових зобов'язань всіх класифікаційних груп здійснюється за вартістю погашення на дату виникнення зобов'язання.

Подальша оцінка простих поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення на дату виникнення зобов'язання.

Подальша оцінка простих довгострокових зобов'язань здійснюється за вартістю погашення на дату виникнення зобов'язання. У випадку суттєвого відхилення справедливої вартості зобов'язання від його залишкової вартості, оцінка зобов'язання здійснюється за справедливою вартістю.

Подальша оцінка дисконтованих довгострокових зобов'язань здійснюється за вартістю погашення, яка визначається, виходячи із відсоткової ставки, встановленої контрактними зобов'язаннями. У випадку суттєвої відмінності ставки, встановленої контрактними зобов'язаннями, від облікової ставки НБУ, оцінка зобов'язання здійснюється за справедливою вартістю за вище зазначеною формулою, де значення ВП визначається виходячи із повної суми коштів, що будуть сплачені за зобов'язанням на дату очікуваного погашення зобов'язання:

Подальша оцінка поточних зобов'язань перед учасниками Фонду здійснюється за їх первісною вартістю, що була визначена на момент виникнення таких зобов'язань внаслідок

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

реалізації учасниками Фонду своїх прав щодо отримання пенсійних виплат або переведення належних ним коштів до іншої установи недержавного пенсійного забезпечення згідно із Законом.

Подальша оцінка довгострокових зобов'язань перед учасниками Фонду здійснюється за справедливою вартістю, яка визначається відповідно до ст.51 Закону та дорівнює чистій вартості активів Фонду.

### 3.2.4. Доходи та витрати

#### *Класифікація та визнання доходів*

До складу доходів пенсійних активів відносяться:

- Доходи від продажу фінансових інструментів;
- Доходи від використання активів третіми сторонами (відсотки за депозитами, купони за облігаціями, дивіденди, орендна плата за користування об'єктами нерухомості тощо);
- Доходи від збільшення справедливої вартості фінансових інструментів;
- Доходи від зменшення справедливої вартості фінансових зобов'язань;
- Інші доходи (доходи, що виникають внаслідок погашення зобов'язання при відмові від боргу, внаслідок застосування санкцій до контрагентів за порушення контрактних зобов'язань тощо).

Дохід визнається у звіті про прибутки та збитки одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань.

Дохід від продажу фінансових інструментів визнається у прибутку на дату розрахунку в разі задоволення умов:

- Фонд передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент;
- Фондом не зберігається у будь-якому вигляді контроль за проданими фінансовими інструментами;
- суму доходу можна достовірно оцінити;

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Фонду, що приносять відсотки та дивіденди, визнається коли встановлюється право Фонду на отримання цих доходів відповідно до контрактних зобов'язань, проспектів емісії або рішень загальних зборів учасників емітентів.

Дохід за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за справедливою вартістю, визнається у прибутку у випадку збільшення справедливої вартості фінансового інструменту або зменшення справедливої вартості фінансового зобов'язання у звітному періоді. Інші доходи пенсійних активів визнаються відповідно до виникнення обставин, встановлених правочинами, укладеними Фондом з контрагентами, внаслідок яких у Фонду виникає право на отримання цих доходів.

#### *Класифікація та визнання витрат*

До складу витрат пенсійних активів відносяться:

- Витрати від продажу фінансових інструментів;
- Витрати від зменшення справедливої вартості фінансових інструментів;
- Витрати від збільшення справедливої вартості фінансових зобов'язань;
- Витрати від діяльності;
- Інші витрати (витрати, що виникають внаслідок списання дебіторської заборгованості при відмові від боргу, внаслідок застосування санкцій до Фонду за порушення контрактних зобов'язань тощо).

Витрати визнаються у звіті про прибутки та збитки одночасно з визнанням зменшення активів або збільшення зобов'язань.

Витрати від продажу фінансових інструментів визнаються у збитку на дату розрахунку за тих же умов, що й визнання доходу від продажу.

Витрати за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, що оцінюється за справедливою вартістю, визнається у збитку у випадку зменшення справедливої вартості

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

фінансового інструменту або збільшення справедливої вартості фінансового зобов'язання у звітному періоді.

Витрати пенсійних активів, пов'язані із діяльністю Фонду, визнаються відповідно до активів надання послуг (виконання робіт), укладених Фондом з контрагентами, якими такі послуги надаються (виконуються роботи).

Інші витрати пенсійних активів визнаються відповідно до виникнення обставин, встановлених правочинами, укладеними Фондом з контрагентами, внаслідок яких у Фонду виникає зобов'язання щодо оплати цих витрат.

Коли виникає невизначеність щодо отримання суми, яку вже включено до суми доходу, неотримана сума (або сума, щодо якої перестає існувати ймовірність відшкодування) визнається як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

Відсотки, дивіденди, збитки та прибутки, пов'язані з фінансовими інструментами, з яких складаються активи Фонду, визнаються як дохід або витрати в прибутку чи збитку у відповідності до МСБО 32 "Фінансові інструменти: подання".

### 4. СУТТЄВІ ОБЛІКОВІ СУДЖЕННЯ, ОЦІННІ ЗНАЧЕННЯ ТА ПРИПУЩЕННЯ

#### 4.1. Опис операційного середовища та економічної ситуації

24 лютого 2022 року Росія почала військове вторгнення в Україну. На сьогоднішній день у кількох великих містах України та навколо них триває збройний конфлікт. В результаті діяльність Фонду та його обслуговуючих компанії суттєво змінилася. Жодний з інвестиційних об'єктів не зазнав шкоди. Працівники обслуговуючих Фонд компаній у 2023 році поновили роботу у звичайному режимі. Адміністратор Фонду максимально перевів обслуговування Фонду, його вкладників та учасників у змішаний режим в залежності від безпекової ситуації.

Економічне середовище, в якому Фонд проводить свою діяльність, є нестабільним, що пов'язано з політичною та економічною ситуацією в країні в цілому. Вторгнення РФ, що триває значно довше будь-яких прогнозів, могло руйнівним чином вплинути на українську економіку. Але цього не сталося, попри тяжкі втрати територій, ключових підприємств і логістичних шляхів, вимушену емісію гривні та щомісячний дефіцит держбюджету.

Інфляція в Україні у 2023 році впала до 5,1% після стрибка у 2022 році до 26,6% із 10,0% у 2021 році.

У 2023 році реальний ВВП України виріс, за різними оцінками, на 5-5,5%. Це відновлювальне зростання після стрімкого падіння на 28,8% у 2022 році.

Україна увійшла у 2023 рік із зафіксованим на рівні 36,6 гривень за долар офіційним курсом. Готівковий же курс був суттєво вищим: 40,5 грн/дол. станом на 1 січня. НБУ більшу частину року зберігав курс зафіксованим на рівні 36,6, а розрив із готівковим курсом поступово зменшився. З жовтня Нацбанк перейшов до режиму керованої гнучкості, але завдяки значним обсягам валютних інтервенцій гривня навіть трохи зміцнювалася. У грудні тренд змінився і курс долара став зростати, і у новий 2024 рік Україна увійшла з курсом 38 грн/дол.

Україна у 2023 році продовжувала отримувати іноземну фінансову допомогу — більше, ніж у 2022 (42,5 млрд дол у 2023 проти 31,1 млрд у 2022). Допомога здебільшого надходила у формі кредитів (63% від усієї фінансової допомоги), а не грантів; але кредити ці були дуже пільговими та необхідними для України, оскільки дозволили фінансувати важливі бюджетні потреби вже сьогодні.

Усього потреби державного бюджету у додатковому фінансуванні за 2023 рік склали 59,9 млрд дол. — з них 47,9 млрд дефіциту бюджету та 11,9 млрд на погашення боргів. Іноземна допомога покрила 71% цих потреб, решту профінансували здебільшого за рахунок випуску ОВДП. Завдяки іноземній фінансовій допомозі валютні резерви у 2023 році сягнули історично рекордних рівнів. Наприкінці року міжнародні резерви України склали 40,5 млрд доларів. Це більше, ніж історичний рекорд до повномасштабного вторгнення, коли у квітні 2011



## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

року резерви сягнули свого попереднього піку у 38,4 млрд. Високий рівень резервів є певною подушкою безпеки на випадок перебоїв із подальшим надходженням допомоги.

У 2023 році уряд залучив 566 млрд грн через ОВДП — більш ніж удвічі більше, ніж у 2022. Скоротився і фіскальний розрив. У 2022 році уряд витратив на погашення попередніх випусків ОВДП на 133 млрд грн більше, ніж вдалося залучити від випуску нового внутрішнього боргу; у 2023 ж вдалося рефінансувати погашення старого боргу та залучити зверху ще 196 млрд гривень. Втім, якщо ж порівняти надходження від нових випусків ОВДП за рік з витратами на погашення боргу за ОВДП та видатками з бюджету на його обслуговування, то різниця все ще залишалася негативною (3 млрд гривень).

### 4.2. Основні припущення, оцінки та судження

Під час підготовки фінансової звітності Фонд здійснює оцінки та припущення, які мають вплив на елементи фінансової звітності, ґрунтуючись на МСФЗ, МСБО та тлумаченнях, розроблених Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності. Оцінки та судження базуються на попередньому досвіді та інших факторах, що за існуючих обставин вважаються обґрунтованими і за результатами яких приймаються судження щодо балансової вартості активів та зобов'язань.

Хоча ці розрахунки базуються на наявній у керівництва Фонду інформації про поточні події, фактичні результати можуть зрештою відрізнитися від цих розрахунків. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, у яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ, наведені нижче.

#### 4.2.1. Судження щодо операцій, подій або умов за відсутності конкретних МСФЗ

Якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, застосовуються судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною, у тому значенні, що фінансова звітність:

- подає достовірно фінансовий стан, фінансові результати діяльності та грошові потоки Фонду;
- відображає економічну сутність операцій, інших подій або умов, а не лише юридичну форму;
- є нейтральною, тобто вільною від упереджень;
- є повною в усіх суттєвих аспектах.

Під час формування судження враховується прийнятність наведених далі джерел у низхідному порядку:

- а) вимоги в МСФЗ, де ідеться про подібні та пов'язані з ними питання;
- б) визначення, критерії визнання та концепції оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат у Концептуальній основі фінансової звітності.

Під час формування судження враховуються крайні положення інших органів, що розробляють та затверджують стандарти, які застосовують подібну концептуальну основу для розроблення стандартів, іншу професійну літературу з обліку та прийняті галузеві практики, тією мірою, якою вони не суперечать вищезазначеним джерелам.

#### 4.2.2. Судження щодо справедливої вартості активів Фонду

Справедлива вартість інвестицій, що активно обертаються на організованих фінансових ринках, розраховується на основі поточної ринкової вартості на момент закриття торгів на звітну дату. В інших випадках оцінка справедливої вартості ґрунтується на судженнях щодо передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам, та інших факторів.

Для оцінки статей, включених до фінансової звітності Фонду, було використано валюту первинного економічного середовища, у якому працює Фонд (функціональна валюта). Нею є українська гривня.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Основні курси обміну, що використовувалися для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

Валюта	31 грудня 2023 р., грн.	31 грудня 2022 р., грн.
1 долар США (USD)	37,9824	36,5686

Однак, слід зазначити, що переоцінка активів в іноземній валюті здійснювалась щоденно по курсах Національного банку України, що діяли на відповідний день у 2023 році.

### 4.2.3. Судження щодо змін справедливої вартості фінансових активів

Управлінський персонал вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що: (а) вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, змін валютних курсів, показників кредитоспроможності контрагентів, коригувань під час оцінки інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та (б) вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан, а також на доходи (витрати) може бути значним.

Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

### 4.2.4. Судження щодо очікуваних термінів утримання фінансових інструментів

Управлінський персонал застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу пенсійних активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

### 4.2.5. Використання ставок дисконтування

Фонд не має у своїх активах інструментів, до яких може застосовуватись дисконтування. Всі депозити розміщені відповідно до ринкових умов, тому оцінюються за справедливою вартістю (по номіналу). Дебіторська заборгованість Фонду класифікується як короткострокова, оцінюється за справедливою вартістю (по номіналу).

Але, при визначенні справедливої оцінки фінансових інструментів, наприклад, облігацій, емітованих Міністерством фінансів України, для кожного окремого інструмента можуть використовуватись індивідуальні ставки дисконтування в залежності від терміну погашення та доходності окремого фінансового інструменту.

### 4.2.6. Судження щодо виявлення ознак знецінення активів Фонду

Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, що знаходяться в стадії ліквідації, відображаються в балансі за нульовою вартістю. Кошти, розміщені на рахунках в комерційних банках, які не виконують своїх зобов'язань протягом місяця, відображаються в балансі за справедливою вартістю, яка є нижчою за номінальну. Значне й тривале зниження справедливої вартості акції банку є свідченням того, що такий фінансовий інструмент знецінений, а це призвело до винесення судження щодо його знецінення до нульової вартості.

На кожну звітну дату управлінський персонал проводить аналіз фінансових активів на предмет наявності ознак їх знецінення. Збиток від знецінення визнається на основі власного професійного судження управлінського персоналу за наявності об'єктивних даних, що свідчать про зменшення передбачуваних майбутніх грошових потоків за даним активом у результаті однієї або кількох подій, що відбулися після визнання фінансового активу.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### 5. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

#### 5.1. Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Управлінський персонал здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСБО 26 на кінець кожного звітного періоду.

<i>Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю</i>	<i>Методики оцінювання</i>	<i>Метод оцінки (ринковий, дохідний, витратний)</i>	<i>Вихідні дані</i>
Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їхній номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Депозити (крім депозитів до запитання)	Первісна оцінка депозиту здійснюється за його справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює його номінальній вартості. Подальша оцінка депозитів у національній валюті здійснюється за справедливою вартістю очікуваних грошових потоків (якщо депозит розміщений за ставками, які значно відрізняються від ринкових). Якщо депозит розміщений за ринковими ставками, то подальша оцінка здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює його номінальній вартості.	Дохідний, Ринковий	Ставки за депозитами, ефективні ставки за депозитними договорами, офіційні курси НБУ для іноземної валюти
Боргові цінні папери	Первісна оцінка боргових цінних паперів як фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка боргових цінних паперів здійснюється за справедливою вартістю	Ринковий, дохідний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, котирування аналогічних боргових цінних паперів, дисконтовані потоки грошових коштів
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, у ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки	Ринковий	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовується остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня
Дебіторська заборгованість	Первісна та подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює вартості погашення, тобто сумі очікуваних контрактних грошових потоків на дату оцінки	Дохідний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вхідні грошові потоки

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Поточні зобов'язання	Первісна та подальша оцінка поточних зобов'язань здійснюється за вартістю погашення	Витратний	Контрактні умови, ймовірність погашення, очікувані вихідні грошові потоки
----------------------	---	-----------	---

### 5.2. Рівень ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

*Одиниця виміру, тис. грн.*

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання)		2 рівень (вхідні дані, (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання прямо або опосередковано)		3 рівень (вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі)		Усього:	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Грошові кошти та їх еквіваленти	2428	2351	–	–	–	–	2428	2351
Депозити (крім депозитів до запитання)	–	–	–	–	–	–	–	–
Боргові цінні папери	–	–	–	–	–	–	–	–
Інструменти капіталу	–	–	–	–	–	–	–	–
Дебіторська заборгованість	–	–	–	–	–	–	–	–
Поточні зобов'язання	169	91	–	–	–	–	169	91

### 5.3. Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості

У 2023 році переведень між рівнями ієрархії не було.

### 5.4. Інші розкриття, що вимагаються МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості»

Управлінський персонал вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності. Додаткову інформацію щодо змін справедливої вартості фінансових активів наведено у Примітках 8.

## 6. НОВІ СТАНДАРТИ, РОЗ'ЯСНЕННЯ ТА ПОПРАВКИ ДО ЧИННИХ СТАНДАРТІВ ТА РОЗ'ЯСНЕНЬ

Нижче наведені нові стандарти та тлумачення, які набули чинності та стали обов'язковими до застосування до періодів, що починаються з 01 січня 2023 року, з поясненнями впливу застосування цих стандартів на облік та фінансову звітність Фонду.

*З 01 січня 2023 року набрав чинності новий МСФЗ (IFRS) 17 “Страхові контракти” (далі – МСФЗ 17).*

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

МСФЗ 17 прийнятий на заміну МСФЗ 4 та спрямований на підвищення прозорості в обліку страхових контрактів. МСФЗ 17 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації за страховими контрактами. Ця інформація використовується користувачами фінансової звітності для оцінки впливу таких контрактів на фінансове становище, фінансові результати та грошові потоки суб'єкта господарювання. Перехід на МСФЗ 17 здійснюється ретроспективно.

Суб'єкт господарювання не застосовує МСФЗ 17 до договорів фінансової гарантії, крім тих випадків, коли емітент раніше прямо заявляв про те, що вважає такі договори страховими контрактами й використовував облік, що застосовується до страхових контрактів; страхових контрактів, за якими суб'єкт господарювання є держателем страхового полісу, якщо такі контракти не є при цьому контрактами перестраховування, що утримуються (пункт 7 МСФЗ 17).

*До основних нововведень МСФЗ 17 належить:*

- класифікація страхових та перестрахових контрактів;
- обов'язкове відокремлення компонентів, які не є страховими;
- визначення прибутковості страхових контрактів під час первісного визнання (наприклад, чи є страхові контракти обтяжливими);
- вимоги до агрегування контрактів: за рівнем ризику, прибутковістю, датою випуску та іншими вимогами стандарту;
- розширення вимог до розкриття інформації у фінансовій звітності у структурі балансу та звіті про фінансові результати;
- актуарні розрахунки через різні методи оцінки зобов'язань.

*Суб'єкт господарювання має застосовувати МСФЗ 17 до:*

- випущених ним договорів страхування, включаючи договори перестраховування;
- утримуваних ним договорів перестраховування;
- випущених ним інвестиційних контрактів з умовами дискреційної участі, за умови, що суб'єкт господарювання також випускає договори страхування.

**Інші зміни до МСФЗ, що набирають чинності з 01 січня 2023 року:**

- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” та до Положення з практики МСФЗ 2 “Здійснення суджень про суттєвість”;
- Зміни до МСБО (IAS) 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки” – документ “Визначення облікових оцінок”;
- Зміни до МСБО (IAS) 12 “Податки на прибуток”, документ “Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникає в наслідок однієї операції”;
- Зміни до МСФЗ (IFRS) 17 “Страхові контракти” – “Перше застосування МСФЗ 17 та МСФЗ 9”;
- Зміни до МСБО (IAS) 12 “Податки на прибуток” – “Міжнародна податкова реформа – типові правила Другого компонента” (документ опубліковано на сайті Ради МСБО 23.05.2023 р.).

***Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” та до Положення з практики МСФЗ 2 “Здійснення суджень про суттєвість”.***

Зміни до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” спрямовані на допомогу суб'єктам господарювання у забезпеченні розкриття облікових політик, які є більш корисними для користувачів, зокрема: замінено вимогу щодо розкриття значних облікових політик на вимогу розкривати суттєву інформацію про облікову політику; надано роз'яснення, яким чином суб'єкти господарювання мають застосовувати концепцію “суттєвості” у процесі прийняття рішень щодо розкриття облікових політик.

Інформація є суттєвою, якщо від її пропуску, викривлення або приховування можна обґрунтовано очікувати вплив на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення, складеної на основі тієї фінансової звітності, яка надає фінансову інформацію про конкретну звітність суб'єкта господарювання.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Інформація про облікову політику, яка пов'язана з несуттєвими операціями, іншими подіями та умовами, є несуттєвою та не потребує розкриття. Суб'єкт господарювання не повинен розкривати в обліковій політиці стандартизовану інформацію або дублювати вимоги МСФЗ. Визначення того, чи є інформація про облікову політику суттєвою чи ні, потребує використання суджень і може призвести до додаткових зусиль, зокрема в рік прийняття змін.

Декілька аспектів, коли інформація про облікову політику може бути суттєвою, зокрема: суб'єкт господарювання змінив свою облікову політику протягом звітного періоду та ця зміна призвела до суттєвої зміни інформації у фінансовій звітності; суб'єкт господарювання обрав облікову політику з одного або кількох варіантів, дозволених МСФЗ; облікова політика була розроблена згідно з МСБО 8 за відсутності відповідного МСФЗ; облікова політика пов'язана зі сферою, щодо якої суб'єкт господарювання зобов'язаний застосовувати судження або припущення під час визначення облікової політики, і суб'єкт господарювання розкриває інформацію про ці судження або припущення; бухгалтерський облік операцій є складним, і інакше користувачі фінансової звітності суб'єкта господарювання не зрозуміли б ці суттєві операції.

***МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» (Суб'єкт господарювання застосовує ці зміни для річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати)***

Документ «Визначення облікових оцінок», випущений у лютому 2021 року, змінив деякі пункти МСБО (IAS) 8 та додав нові.

Зміни до МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» уточнюють різницю між змінами облікових політик та облікових оцінок. Визначення термінів, які використовуються у цьому Стандарті, мають такі значення: «Облікові політики» – це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практики, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності, «Облікові оцінки» - це грошові суми у фінансовій звітності, які мають невизначеність оцінки.

Різниця між обліковою політикою та обліковими оцінками є важливою, оскільки зміни в обліковій політиці зазвичай передбачають ретроспективне перерахування, а зміни в облікових оцінках застосовуються перспективно.

Зміни до МСБО 8 також уточнюють взаємозв'язок між обліковою політикою та обліковими оцінками, зазначаючи про те, що суб'єкт господарювання визначає облікову оцінку для досягнення встановленої мети.

Суб'єкт господарювання застосовує методи оцінювання та вхідні дані для розроблення облікової оцінки. Методи оцінювання включають методи наближеного оцінювання (наприклад, методи, які застосовуються для оцінки резерву під збитки для очікуваних кредитних збитків під час застосування МСФЗ 9) та методи вартісного оцінювання (наприклад, методи, які застосовуються для оцінки справедливої вартості активу або зобов'язання під час застосування МСФЗ 13).

Зміни в облікових оцінках внаслідок появи нової інформації або розвитку подій не є виправленням помилки. Крім того, результати зміни вхідних даних або методики оцінки є змінами в облікових оцінках, якщо вони не впливають із коригувань помилок минулих періодів. Зміни в облікових оцінках можуть впливати на прибутки/збитки поточного періоду або поточного та майбутнього періодів.

Суб'єкт господарювання розкриває інформацію про характер та суму зміни в обліковій оцінці, яка впливає на поточний період або, за очікуванням, впливатиме на майбутні періоди, за винятком, коли такий вплив неможливо оцінити. Якщо інформацію про розмір впливу на майбутні періоди не розкрито у зв'язку з неможливістю його оцінки, суб'єкт господарювання розкриває інформацію про цей факт.

***МСБО (IAS) 12 «Податки на прибуток» (набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються з 01 січня 2023 року або після цієї дати)***

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Документ «Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникає в наслідок однієї операції», виданий в травні 2021 року змінив пункти 15, 22 та 24 та додав пункт 22А.

Зміни до МСБО 12 “Податки на прибуток” уточнюють, як суб'єкти господарювання повинні враховувати відстрочені податки на такі операції, як оренда та зобов'язання, пов'язанні з виведенням з експлуатації.

Зміни звужують сферу застосування щодо звільнення від первісного визнання, коли воно не застосовується до операцій, що призводять до рівних оподатковуваних та вирахованих тимчасових різниць. Отже, усім суб'єктам господарювання буде необхідно визнавати відстрочений податковий актив та відстрочене податкове зобов'язання щодо тимчасових різниць, що виникають під час первісного визнання оренди та зобов'язання, пов'язанні з виведенням з експлуатації.

На початку найбільш раннього порівняльного періоду суб'єкт господарювання повинен:

а) визнати відстрочений податковий актив у тій мірі, в якій є ймовірним, що буде отримано оподатковуваний прибуток, до якого можна застосовувати тимчасову різницю, що підлягає вирахуванню, та відстрочене податкове зобов'язання щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню та вирахуванню, пов'язаних з:

i) активами з правом використання та орендними зобов'язаннями, та

ii) витратами на виведення з експлуатації, відновлення та подібними зобов'язаннями та відповідними сумами, визнаними як частина вартості пов'язаного активу; та

б) визнати кумулятивний вплив першого застосування змін як коригування вхідного сальдо нерозподіленого прибутку (або іншого компонента капіталу) на цю дату.

Для зобов'язання з оренди та зобов'язання з вибуття відповідні відстрочені податкові активи та зобов'язання мають бути визнані з початку раннього з представлених порівняльних періодів, при цьому будь-який сукупний ефект має бути визнаний як коригування нерозподіленого прибутку або інших компонентів капіталу на цю дату.

Операція може призвести до первісного визнання активів та зобов'язань та на момент здійснення операції не впливає на обліковий або оподатковуваний прибуток. Наприклад, на дату початку оренди орендар зазвичай визнає орендне зобов'язання та відповідну суму, як частину вартості активу з права користування. Залежно від застосованих норм податкового законодавства можуть виникати в такій операції рівні оподатковувані та тимчасові різниці, які підлягають вирахуванню під час первісного визнання активу чи зобов'язання.

Зміни до МСБО (IAS) 12 “Податки на прибуток” – “Міжнародна податкова реформа – типові правила Другого компонента”. Зміни визначають особливості обліку та розкриття інформації щодо податків на прибуток, що виникають внаслідок впровадження податкового законодавства, яке розроблене на основі типових правил Другого компонента, опублікованих Організацією економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР).

### **Щорічні удосконалення МСФЗ (IFRS).**

До чинних стандартів були внесені декілька змін у межах проекту щорічних удосконалень, правок МСФЗ (IFRS). З 01 січня 2024 року та пізніше набирають чинності такі зміни до МСФЗ:

- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” – “Класифікація зобов'язань як поточні та непоточні”;
- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” – “Непоточні зобов'язання із спеціальними умовами”;
- Зміни до МСФЗ (IFRS) 16 “Оренда” – “Орендне зобов'язання в операціях продажу та зворотної оренди”;

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

- Зміни до МСБО (IAS) 7 та МСФЗ (IFRS) 7 – “Угоди про фінансування постачальника”;
- Зміни до МСБО (IAS) 21 “Вплив змін валютних курсів” – “Відсутність конвертованості”.

*Зміни до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – “Класифікація зобов’язань як поточні та непоточні”.*

Уточнено, що зобов’язання класифікується як непоточне, якщо суб’єкт господарювання має право відстрочити врегулювання зобов’язання щонайменше на 12 місяців – це право має існувати на дату закінчення звітного періоду. Право відстрочити врегулювання зобов’язання щонайменше на 12 місяців після закінчення звітного періоду має бути реальним і має існувати на дату закінчення звітного періоду, незалежно від того, чи суб’єкт господарювання планує скористатися цим правом.

Якщо право відстрочити врегулювання зобов’язання залежить від виконання суб’єктом господарювання певних умов, то таке право існує на дату закінчення звітного періоду тільки в тому випадку, якщо суб’єкт господарювання виконав ці умови на дату закінчення звітного періоду. Необхідно виконати ці умови на дату закінчення звітного періоду, навіть якщо перевірка їх виконання здійснюється кредитором пізніше. На класифікацію зобов’язання не впливає ймовірність того, що суб’єкт господарювання використає своє право відстрочити врегулювання зобов’язання щонайменше на 12 місяців після закінчення звітного періоду.

*Зміни до МСБО 1 “Подання фінансової звітності” – “Непоточні зобов’язання із спеціальними умовами”* передбачають, що, суб’єкт господарювання може класифікувати зобов’язання, що виникають за кредитною угодою, як непоточні, якщо право суб’єкта господарювання відстрочити погашення цих зобов’язань обумовлене виконанням суб’єктом господарювання спеціальних умов протягом дванадцяти місяців після завершення звітного періоду. У таких ситуаціях суб’єкт господарювання розкриває в примітках інформацію, що дає змогу користувачам фінансової звітності зрозуміти ризик того, що зобов’язання можуть стати такими, що підлягають поверненню протягом дванадцяти місяців після завершення звітного періоду, в тому числі:

а) інформацію про спеціальні умови (включно з характером спеціальних умов і тим, коли від суб’єкта господарювання вимагається їх виконувати) та балансову вартість пов’язаних зобов’язань;

б) факти та обставини, якщо такі існують, які вказують на те, що суб’єктові господарювання може бути складно виконувати спеціальні умови: наприклад, про те, що суб’єкт господарювання протягом звітного періоду чи після його завершення вчинив дії, спрямовані на уникнення чи обмеження наслідків потенційного порушення. До таких фактів і обставин може також належати той факт, що суб’єкт господарювання не виконав би спеціальні умови, якби їх виконання оцінювалось на підставі обставин суб’єкта господарювання на кінець звітного періоду.

*Зміни до МСФЗ 16 “Оренда”* пояснюють, як суб’єкт господарювання відображає в обліку продаж і зворотну оренду після дати операції.

Операція продажу з подальшою орендою – це операція, за якою суб’єкт господарювання продає актив і орендує той самий актив у нового власника на певний період часу.

Внесені зміни доповнюють вимоги МСФЗ 16 щодо продажу та зворотної оренди, тим самим підтримуючи послідовне застосування цього стандарту. А саме, змінами уточнено, що орендар-продавець не визнає ніякої суми прибутку або збитку, що стосується права користування, збереженого за орендарем-продавцем. Разом з тим, це не позбавляє орендаря-продавця права визнавати у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов’язаний з частковим або повним припиненням такої оренди.



## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

*Зміни до МСФЗ 7 “Звіт про рух грошових коштів” та МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації” – “Угоди фінансування постачальників”*

Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB) в травні 2023 року випустила вимоги щодо розкриття інформації для підвищення прозорості фінансових угод постачальників та їх впливу на зобов'язання компанії, грошові потоки та ризик ліквідності.

Вимоги щодо розкриття інформації є відповіддю IASB на занепокоєння інвесторів щодо того, що фінансові угоди деяких компаній постачальників недостатньо помітні, що заважає аналізу інвесторами.

Поправки доповнюють вимоги стандартів бухгалтерського обліку МСФЗ і вимагають від компанії розкривати:

- умови;
- суму зобов'язань, які є частиною угод, із розбивкою сум, за якими постачальники вже отримали оплату від постачальників фінансування, та зазначенням того, де в балансі знаходяться зобов'язання;
- діапазони строків платежу; і
- інформація про ризик ліквідності.

Угоди про фінансування постачальників часто називають фінансуванням ланцюжка поставок, фінансуванням кредиторської заборгованості або угодами зворотного факторингу.

Поправки, які впливають на МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» і МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», набудуть чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати, протягом першого року порівняльна інформація не потрібна. Планується, що дана поправка буде консолідована в МСБО 7 та МСФЗ 7 у березні 2024 року.

*Зміни до МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів” – “Відсутність конвертованості” є обов'язковими до застосування з 01.01.2025. Раннє застосування дозволено.*

Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB) 15 серпня 2023 року опублікувала поправки до МСБО 21 “Вплив змін валютних курсів”

Поправки стосуються визначення конвертованої (обмінюваної) валюти. Стандарт доповнено визначенням, що таке конвертована валюта, настановами, як визначити чи є валюта конвертованою, як визначити спот-курс, якщо валюта не є конвертованою, та як розкрити це у фінансовій звітності.

Необхідно визначити, чи обмінюється валюта на іншу валюту. Якщо валюта не є конвертованою/обмінюваною, суб'єкт господарювання оцінює спот-курс та розкриває інформацію, яка дає змогу користувачам фінансової звітності зрозуміти, як валюта, що не обмінюється на іншу валюту, впливає або очікується, що впливатиме, на фінансові результати діяльності, фінансовий стан та грошові потоки суб'єкта господарювання.

Для досягнення цієї мети суб'єкт господарювання розкриває інформацію про:

- а) характер і фінансові наслідки того, що валюта не є конвертованою;
- б) використаний(і) спот-курс(и);
- в) процес оцінки;

г) ризики, на які наражається суб'єкт господарювання через те, що валюта не є конвертованою.

Фондом не приймалось рішення про дострокове застосування наведених поправок в МСФЗ, що були випущені, але не набули чинності.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### 8. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ СТАТТІ, ПОДАНІ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

#### 8.1. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2023 року порівняно зі станом на 31 грудня 2022 року суми грошових коштів Фонду представлені в наступній таблиці:

Грошові кошти	31 грудня 2023 р., тис. грн.	31 грудня 2022 р., тис. грн.
Поточні рахунки в національній валюті	380	379
Поточні рахунки в іноземній валюті в дол. США (еквівалент по курсу НБУ)	2 048	1 972
<i>Еквіваленти грошових коштів, тис. USD</i>	<i>54</i>	<i>54</i>
<b>Всього</b>	<b>2 428</b>	<b>2 351</b>

#### 8.2. Кредиторська заборгованість та поточні забезпечення

Кредиторська заборгованість та поточні забезпечення	31 грудня 2023 р., тис. грн.	31 грудня 2022 р., тис. грн.
Кредиторська заборгованість за послуги обслуговуючих Фонд компаній, із них:	<b>169</b>	<b>91</b>
- <i>послуги Зберігача</i>	<i>40</i>	<i>23</i>
- <i>послуги з адміністрування</i>	<i>121</i>	<i>68</i>
- <i>послуги з управління активами</i>	<i>8</i>	<i>0</i>
<b>Всього</b>	<b>169</b>	<b>91</b>

#### 8.3. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду

	31 грудня 2023 р., тис. грн.	31 грудня 2022 р., тис. грн.
<b>Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду</b>	<b>2 259</b>	<b>2 260</b>

#### 8.4. Інші доходи

	2023 р., тис. грн.	2022 р., тис. грн.
Дохід від зміни вартості довгострокових зобов'язань	152	0
Дохід від операційної курсової різниці	0	500
<b>Всього</b>	<b>152</b>	<b>500</b>

#### 8.5. Інші операційні доходи

	2023 р., тис. грн.	2022 р., тис. грн.
Дохід від операційної курсової різниці	159	0
<b>Всього</b>	<b>159</b>	<b>0</b>

#### 8.6. Інші операційні витрати

	2023 р., тис. грн.	2022 р., тис. грн.
Втрати від операційної курсової різниці	83	0
<b>Всього</b>	<b>83</b>	<b>0</b>

#### 8.7. Інші витрати

	2023 р., тис. грн.	2022 р., тис. грн.
Витрати від зміни вартості довгострокових зобов'язань	151	453
<b>Всього</b>	<b>151</b>	<b>453</b>

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### 8.8. Адміністративні витрати

Структура адміністративних витрат представлена в наступній таблиці:

Адміністративні витрати	2023 р., тис. грн.	2022 р., тис. грн.
Послуги з адміністрування	53	37
Послуги з управління активами	8	0
Послуги зберігача	16	10
<b>Всього</b>	<b>77</b>	<b>47</b>

### 8.9. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

У звіті відображений рух грошових коштів від *фінансової діяльності Фонду*.

Грошові потоки від операційної та інвестиційної діяльності у Фонді не здійснювались.

**8.9.1.** Розшифровка статей Звіту про рух грошових коштів у *результаті фінансової діяльності* наведена у наступній таблиці:

III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності	Код рядка	2023 р., тис. грн.	2022 р., тис. грн.
Інші надходження	3340	0	0
- пенсійні внески		0	0
- Інші платежі	3390	0	0
- пенсійні виплати		0	0
<b>Чистий рух коштів від фінансової діяльності</b>	<b>3395</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Чистий рух грошових коштів за звітний період</b>	<b>3400</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Залишок коштів на початок року	3405	2 351	1 851
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	77	500
<b>Залишок коштів на кінець року</b>	<b>3415</b>	<b>2 428</b>	<b>2 351</b>

## 9. РОЗКРИТТЯ ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ

### 9.1. Операції з пов'язаними сторонами

На вимогу п. 18 МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» якщо суб'єкт господарювання здійснював операції з пов'язаними сторонами протягом періодів, що охоплюються фінансовою звітністю, він повинен розкрити інформацію про характер відносин з пов'язаними сторонами, а також інформацію про такі здійснені операції та залишки заборгованості, в тому числі зобов'язання, яку потребують користувачі для розуміння потенційного впливу цих відносин на фінансову звітність.

Станом на 31.12.2023 року пов'язаними особами Фонду, які могли вплинути на діяльність Фонду, були особи, визначені у п. 1.4.1., а саме :

Засновники Фонду, члени ради Фонду, компанії, що здійснюють обслуговування Фонду (Адміністратор Фонду, Компанія з управління активами та Банк-Зберігач).

Операції з обслуговуючими компаніями регламентовані Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення» та відповідними договорами. Будь-які операції, не передбачені Законом та договором, проводити між Фондом та його обслуговуючими компаніями заборонено.

Операцій між членами ради Фонду протягом 2023 року не було.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### 9.2. Умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання

Фонд не має умовних активів і зобов'язань, а також і невизнаних контрактних зобов'язань.

### 9.3. Судові процеси

Станом на 31.12.2023 року та протягом 2023 року Фонд не приймав участь у судових процесах.

### 9.4. Ризики

Фонд усвідомлює, що інвестиційна діяльність пов'язана з ризиками і вартість чистих активів у мінливому ринковому середовищі може суттєво змінитись унаслідок впливу суб'єктивних та об'єктивних чинників, вірогідність і напрям впливу яких заздалегідь точно передбачити неможливо. До таких ризиків віднесено кредитний, ринковий та ризик ліквідності. Ринковий ризик включає валютний ризик, відсотковий та інший ціновий ризик.

Управління ризиками Фондом здійснюється на основі розуміння причин виникнення ризику, кількісної оцінки його можливого впливу на вартість чистих активів та застосування інструментарію щодо його пом'якшення.

#### 9.4.1. Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: інший ціновий ризик, валютний та відсотковий. Ринковий ризик виникає у зв'язку з ризиками збитків, зумовлених коливаннями цін на акції, відсоткових ставок та валютних курсів. Фонд наражається на ринкові ризики у зв'язку з інвестиціями в акції, облігації та інші фінансові інструменти).

Інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Для пом'якшення цінового ризику Фонд використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти, що встановлені в Інвестиційній декларації.

Аналіз чутливості до іншого цінового ризику здійснювався за фінансовими інструментами, оціненими за 1-м рівнем ієрархії справедливої вартості (Примітка 5.2).

#### 9.4.2. Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – ризик того, що суб'єкт господарювання матиме труднощі в ході виконання зобов'язань, пов'язаних із фінансовими зобов'язаннями, що погашаються шляхом поставки грошових коштів або іншого фінансового активу. Фонд не наражається на значні ризики ліквідності, оскільки його зобов'язання перед учасниками обмежуються наявними активами.

Для управління ризиком ліквідності Фонду контролюються обсяги ліквідних активів, які можуть бути конвертовані у грошові кошти упродовж п'яти днів. П'ять днів – це строк, протягом якого адміністратор пенсійного фонду повинен здійснити пенсійну виплату учаснику або перерахувати його кошти до іншої фінансової установи відповідно до заяви.

Активів Фонду цілком достатньо для погашення поточних зобов'язань.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### Структура активів Фонду за ліквідністю:

Структура активів Фонду за ліквідністю	на 31.12.2023 р.:	на 31.12.2022 р.:
Миттєва	100%	100%
До 1 місяця	0 %	0 %
До 3 місяців	0 %	0 %
До року	0 %	0 %
Більше року	0 %	0 %

#### 9.4.3. Валютний ризик

Валютний ризик- це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструменту коливатимуться внаслідок змін валютних курсів.

В Україні, як і майже в усіх розвинутих країнах, до війни діяв режим гнучкого курсоутворення, за якого курс національної валюти визначається ринком. У таких умовах курсові коливання могли відбуватись як в одну, так і в іншу сторону в залежності від попиту-пропозиції всіх учасників валютного ринку (бізнес, населення, фінансові установи, іноземні інвестори) в конкретний момент часу. Водночас середньострокові та довгострокові тенденції на валютному ринку формуються під впливом фундаментальних економічних факторів: динаміки експортно-імпортних операцій, іноземних інвестицій, продуктивності виробництва, тощо.

Валютні ризики Фонду виникають у зв'язку з володінням фінансовими інструментами, номінованими в іноземній валюті.

#### Чутливі до коливань валютного курсу активи, тис. гривень

Тип активу	31.12.2023 р.	31.12.2022 р.
Поточні рахунки в іноземній валюті	2 048	1 970
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	84,23	83,85
Депозитні рахунки в іноземній валюті	0	0
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	0	0
<b>РАЗОМ</b>	2 048	1 970
<i>Частка в активах Фонду, %</i>	84,23	83,85

#### 9.4.4 Кредитний ризик

Кредитний ризик – ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик притаманний таким фінансовим інструментам, як поточні та депозитні рахунки в банках, облігації та дебіторська заборгованість.

Основним методом оцінки кредитних ризиків Фонду є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Відповідно до Інвестиційної декларації використовуються наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти відповідно до кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів упродовж останніх п'яти років.

## ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

### Кредитний ризик: підсумкові кількісні дані на 31.12.2023 року

Одиниця виміру, тис. грн.

Активи	31.12.2023	Частка від активів, %	31.12.2022	Частка від активів, %
Гроші та їх еквіваленти	2 428	100%	2 351	100%
Облігації українських підприємств	-	-	-	-
Облігації місцевих позик	-	-	-	-
<b>Всього</b>	<b>2 428</b>	<b>100%</b>	<b>2 351</b>	<b>100%</b>

#### 9.4.5. Відсотковий ризик

Це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Фонд усвідомлює значні ризики, пов'язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, та контролює частку активів, розміщених у боргових зобов'язаннях та на депозитних рахунках у банках. Фонд здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Фонд має намір здійснити скорочення частки боргових фінансових інструментів та банківських депозитів. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість фінансових інструментів.

В період з 01.01.2023 року по 31.12.2023 року у Фонду відсутні активи, які наражаються на відсоткові ризики.

#### 9.5. Події після звітної дати

Фонд вважає, що не існувало подій після звітної дати, які необхідно розкривати в даній примітці.

Фонд визнає, що майбутній розвиток військових дій та їх тривалість є єдиним джерелом суттєвої невизначеності, яке може викликати значні сумніви щодо здатності Фонду продовжувати свою діяльність, і тому продовжує вживати заходів для мінімізації впливу таких подій на Фонду.

Ця річна фінансова звітність не містить будь-яких коригувань у зв'язку з подіями, які сталися після звітного періоду.

*Примітки до річної фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2023 року склав Адміністратор Фонду ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ АДМІНІСТРАТОР ПЕНСІЙНИХ ФОНДІВ".*

Директор ТОВ "ВСЕАПФ"

Т.Г. Сальнікова

Головний бухгалтер ТОВ "ВСЕАПФ"

Л.М. Синозацька